

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Telefony: 144-44, 177-77
Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wieczorem.

Cena 20 groszy

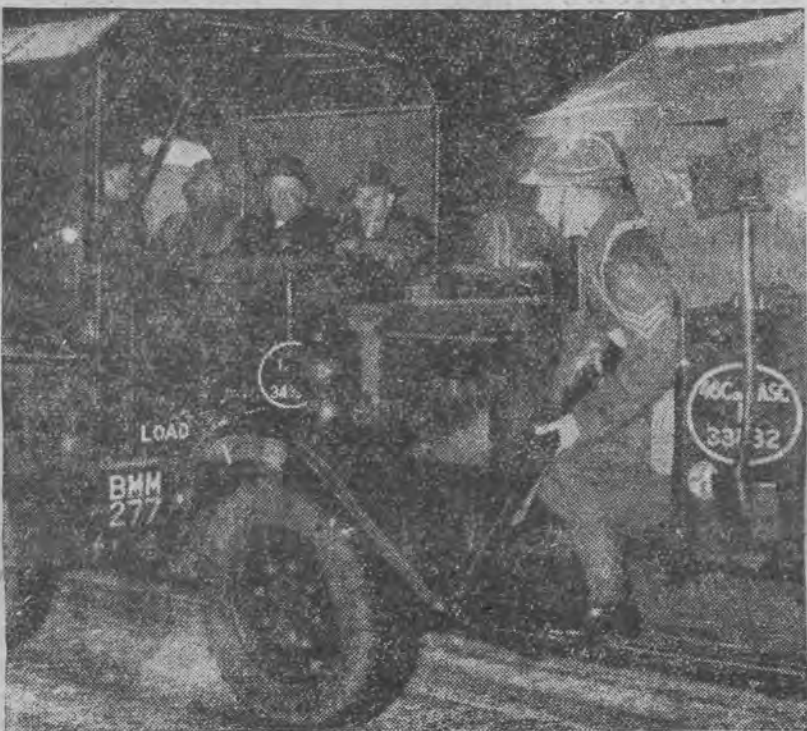
Administracja: Piotrkowska 70. Telefon 222-22
Tel. nocne 144-44, 177-77 Nr. konta P.K.O. 66.155

SAARA POWRACA DO NIEMIEC

90 procent głosów wypowiedziało się za przyłączeniem Zagłębia do Rzeszy

Za 5 tygodni Hitler obejmie w posiadanie całe terytorium

Na dzisiejszym posiedzeniu rada Ligi poweźmie tylko decyzję zasadniczą

BAGNETY I KARABINY MASZY NOWE strzegły urn wyborczych w Zagłębiu Saary, przewożonych do „Wartburga” w Saarbruecken.

SAARBRUECKEN 15.1 (Pat). Komisja plebiscytowa ogłosiła następujące wyniki plebiscytu saarskiego:

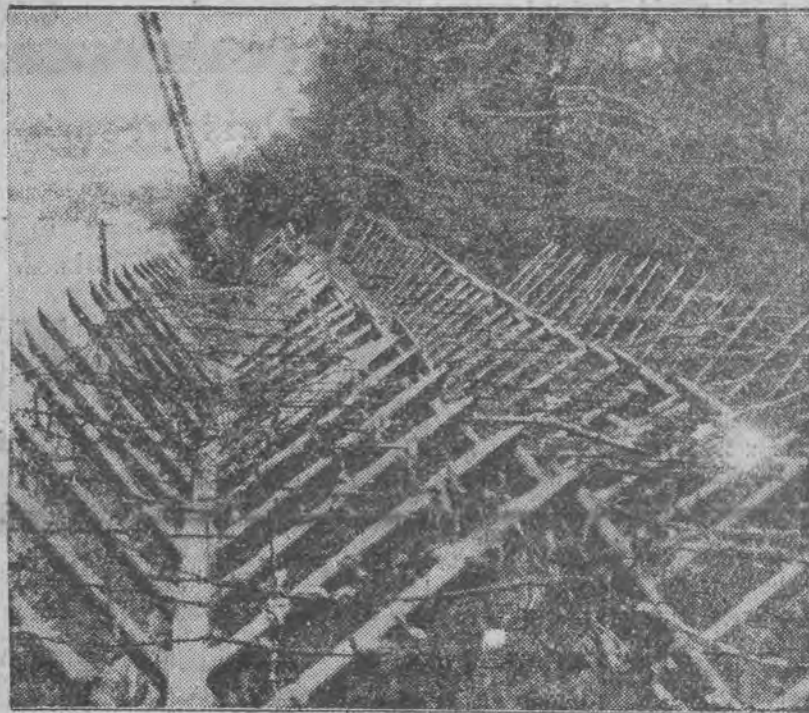
Uprawnionych do głosowania 539,541.

Oddano gł. 528,005 czyli 97,9 procent.

Za status quo 46,513 czyli 8,87 procent, za Niemcami 477,109 czyli 90,08 procent.

Nieważnych głosów 2,249.

zdanie radzie ligi narodów, a następnie kartki plebiscytowe zostaną publicznie w obecności wszystkich członków rady ligi narodów spalone. Na widowisko to czeka Genewa z zaciekawieniem.

ZASIEKI DRUCIANE załusztowane przez Francję wzdłuż całej granicy z Zagłębiem Saary.

Co robi Genewa

GENEWA, 15.1. (Is.). Jednogłośnie przyznają genewskie koła polityczne, że

WZGLĘBIU SAARY JEST WIELKĄ NIESPODZIANKĄ.

Tak wielkiej liczby głosów, oddanych za przyłączeniem terytorium plebiscytowego do Niemiec nie spodziewano się tu. Wśród najbardziej dla Niemiec optymistycznych przewidywań wymieniano około 15 proc. głosów za status quo. Rzeczywistość znacznie zdystansowała te przewidywania, gdyż liczba zwolenników utrzymania rządów ligi narodów w Zagłębiu Saary osiągnęła ZALEDWIE 9 PROC. GŁOSUJĄCYCH.

Podczas gdy ZA PRZYŁĄCZENIEM TEGO TERYTORIUM DO NIEMIEC, PADŁO PRZESZŁO 90 PROC. GŁOSÓW,

a za przyłączeniem go do Francji znikomy ułamek procentu. Wiadomość o wielkim zwycięstwie spowodowała w Gene-

wie odprężenie nastrojów, nawet w kołach francuskich. Z niepokojem oczekiwane komplikacje, które mogłyby powstać w wyniku niezbliznie zdecydowanego stosunku głosów oddanych w plebiscycie — usunięte zostały przez przekonującą wymowę cyfr i

RADA LIGI NARODÓW BĘDZIE MOGŁA WYDAĆ ORZECZENIE O PRZYŁĄCZENIU ZAGŁĘBIA SAARY DO RZESZY NIEMIECKIEJ.

Na prawdopodobnie ZA 5 TYGODNI RZESZA NIEMIECKA OBEJMIJE W POSIADANIE UPRAWNIENIE PRZESZŁO SIEBIE TERYTORIUM.

Zgodnie z przekonaniem koł angielskich, ma fakt ten stworzyć możliwość

POWROTU NIEMIEC DO LIGI NARODÓW POPRZEC LEGALIZACJĘ ICH ZBROJEN,

ruszenie konferencji rozbrojeniowej z martwego punktu i złagodzenie stosunków francusko-niemieckich.

Palenie kartek plebiscytowych

GENEWA, 15.1. Jutro rano oczekuje Genewę niezwykle widowisko. Mianowicie dziś o godzinie 7-ej wieczorem — komisja plebiscytowa opuściła Zagłębie Saary i specjalnym pociągiem udała się do Genewy. Pociągiem tym, oprócz członków komisji plebiscytowej, wieziono w specjalnej skrzyni wszystkie kartki plebiscytowe pod eskortą oddziału wojskowego. W Genewie komisja plebiscytowa złoży urzędowe sprawo-

Przekazanie władzy i wycofanie wojsk będzie załatwione przez Ligę w końcu tygodnia

GENEWA, 15.1. (PAT). Sekretarz generalny ligi narodów ogłosił dziś wieczorem następujący komunikat:

Komitet trzech dla plebiscytu saarskiego odbył dziś posiedzenie pod przewodnictwem bar. Aloisi i ustalił

tekst sprawozdania, które

przedstawi jutro na radzie.

Raport ten zawiera propozycję w sprawie decyzji, które rada ma powziąć, celem zastosowania wyniku plebiscytu.

Jak wiadomo, rada ligi narodów ma powziąć decyzję co do suwerenności nad Saarą, daty przekazania władzy, daty wycofania wojsk obcych i róż-

nych spraw finansowych.

Rada ligi na jutrzejszym posiedzeniu poweźmie jedynie decyzję zasadniczą o przyłączeniu Saary do Niemiec.

Inne sprawy byłyby załatwione na jednym z posiedzeń późniejszych, prawdopodobnie w końcu tygodnia.

Masowa ucieczka do Francji w obawie przed represjami hitlerowskimi

PARYŻ, 15.1. (PAT). — Szereg dzienników omawia sprawę przyjęcia przez Francję emigrantów z Saary. „Matin” nawołuje do okazania gościnności tym, którzy przez głosowanie czynnie stwierdzili swą przynależność dla Francji.

„Petit Journal” twierdzi natomiast, że w momencie, gdy Francja przeżywa najtrudniejszy okres kryzysu na rynku pracy, 40-tysięczna rzesza uchodźców z Saary będzie dla państwa wielkim ciężarem.

Pismo wyraża żal, że kraj tego rodzaju, jak Anglia, gdzie bezrobocie nie stanowi tak groźnego jak we Francji problemu, pomimo swego liberalizmu nie otwiera bram uchodźcom politycznym. To samo dzieje się i w innych państwach.

Inne dzienniki donoszą, że rząd francuski wydał niezbędne zarządzenia, celem przyjęcia i osadzenia uchodźców z Saary w okolicach Bordeaux i w departamentach południowo-zachodnich.

PARYŻ, 15.1. (PAT). Konsulat francuski w Saarbruecken otrzymał wczoraj zgórą 1000 podań o wizy. Wszystkie niemal podania motywowane były obawą przed represjami hitlerowskimi. Petencje otrzymali wiele listów z pogroźkami.

Celem położenia kresu pogłoskom o zamknięciu granicy francuskiej dla mieszkańców Saary, konsulat francuski wydał komunikat, w którym zaznacza, że wizy będą wystawiane petentom bez ograniczeń w ciągu 24 godzin.

SAARBRUECKEN, 15.1. (PAT). Przez rzęście iluminowane ulice miasta przeciągają liczne tłumy manifestantów, wyrażających swą radość z powodu zwycięstwa niemieckiego. W czasie tych manifestacji wydarzyło się kilka drobnych incydentów, m. in. członkowie frontu niemieckiego otoczyli siedzibę partii socjalistycznych i usiłowali dostać się do wnętrza gmachu. Biuro partii z rozkazu władz zostało zamknięte.

Przeciwnicy regime'u hitlerowskiego w Saarbruecken oraz innych miejscowości Saary przygotowują się do wyjazdu.

(Dokończenie na str. 4-oj).

Blaski i niedze faszyzmu

Bogaty w treść odczyt o faszyzmie wygłosił w wypełnionej po brzegi sali filharmonii b. poseł Adam Ciołkosz. Prelegent ujął swój temat oczywista z punktu widzenia socjalizmu, ale niemniej obiektywnie. Socjalizm był niejako motorem duchowym, który kierował światowym mówcą, treści dostarczyła uboga zresztą literatura o faszyzmie i głębokie obserwacje toczącego się życia historycznego.

Uważając faszym za zjawisko dziejowe zastanowił się prelegent nad tem dlaczego w niektórych krajach takie łatwe osiągnął zwycięstwo. Na różnych przykładach przeprowadza tezę, że w krajach gdzie szerokie masy nie przeszły przez drogę walk i poświęceń i nie okupły swych demokratycznych zdobyczy wiekowem trwaniem przy poczuciu wolności, tam faszym miał łatwy dostęp do psychiki mas. Faszym nie da się natomiast pomyśleć w Anglii, która od 1215 r. trwa przy demokratycznych urządzeniach, ani we Francji, ani w państwach skandynawskich, gdzie każdy człowiek czuje się wolnym obywatelem. Jeżeli chodzi o Włochy, to jest to państwo stosunkowo młode, a lud włoski walczył raczej o jedność narodową, a nie o zdobycze demokratyczne, t. j. o wolność wewnętrzną. W Niemczech była silna organizacja partii socjalistycznej, która po roku 1871 świetnie się rozwijała i zdobywała dla robotników demokratyczne urządzenia, ale masy nie przeszły długiej, znośnej walki o wolność i dostępne były dla hasła, które je okłamywały. Tem chyba da się wytłumaczyć bezprzykładny w dziejach fakt, że 5 marca 1933 r. 17 milionów Niemców dobrowolnie oddało swój głos na obalenie demokracji, dobrowolnie rzekło się wolności. Zaś rozwój władzy faszystowskiej w tak szybkim tempie da się wytłumaczyć paradoksem dziejowym, że właśnie urządzenia demokratyczne pomogły faszyzmowi osiągnąć takie zwycięstwo. Najistotniejsza bowiem cecha faszyzmu polega na tem aby zaprzeczyć do walki przeciwko wolności szerokie wielomilionowe masy ludowe. I to w Niemczech udało się nadszperzyć przedko.

Prelegent doszukuje się przyczyn tego zjawiska i widzi je w szerokiej fali reakcji niemieckiej, która biegła dwoma korytami (junkierstwo i faszym) oraz w czynnikach psychologicznych, które kierowały masami niemieckimi, zagubionymi po wojnie pod względem społecznym. Byli kombatanci zostali przezwyciężeni rozbitkami życiowymi po powrocie z frontu. Uważali, że dzieje się im krzywda, i że socjalista i marksista zadał im cios w plecy. Wielu z pośród nich marzyło w dalszym ciągu o wojnie i szarzy, która dawała im stanowisko. To byli jedni niezadowoleni.

Drudzy — to szerokie masy inteligencji pracującej, która uciepiała z powodu racjonalizacji pracy, a nie mogąc podążać za postępem nauki zaczęła się odnosić do niej niechętnie i poddawała się wpływom rozsiewanych mitów i legend. Prztem agitacja nieprzebiegająca w środkach, obietnice, które nigdy nie miały być zrealizowane, zaciągały masy te czy inne pod sztandar faszyzmu. „Bilet zakupiony przy kasie cyrku zmusza osobnika, który go nabył do zadowolenia się takim programem, jałd mu pokazują mimo, że obiecywano mu bogatszy” — twierdził Hitler. Był cyrk prosperował.

Wobec nocy reakcji jaka ogarnia

Saara odczuje gospodarczo swe przyłączenie do Rzeszy Niemieckiej

Plebiscyt w Saarze i przyłączenie jej do Niemiec pociągnęły za sobą doniosłe skutki gospodarcze. Kraj ten liczy 800.000 mieszkańców, obejmuje obszar 1924 km. kw. i posiada złoża węglowe, obliczane na zgórą 9 miliardów ton.

W myśl art. 45 traktatu wersalskiego, Francja, jako rekompensatę za zniszczone przez Niemcy departamenty północne, otrzymała tytuł własności kopalni węglowych w Saarze, z tem, że Niemcom przysługuje prawo odkupu na wypadek odzyskania Saary w rezultacie wyników plebiscytu, co właśnie nastąpiło.

Od r. 1925 Saara znajdowała się w sytuacji uprzywilejowanej. Należała do ustroju celnego francuskiego, a jednocześnie eksport towarów z Saary do Niemiec wolny był od cła.

Ten niezwykle korzystny stan prawny powodował, że przemysłowa produkcja Zagłębia korzystała zarówno z możliwości wywozu do Francji, jak i do Niemiec.

Po powrocie Zagłębia do Rzeszy nietylko przemysł stanie wobec ciężkich zagadnień, lecz i dla Francji zerwanie dotychczasowych węzłów gospodarczych przedstawiać będzie pewne minusy.

Saara, będąc obszarem przemysłowym, pozbawiona jest prawie zupełnie rolnictwa. Od roku 1925 Francja dzierżyła monopol w zakresie importu produktów rolnych, a jej obroty handlowe z Saarą w tej

dzielnicy wynosiły np. w 1927 r. około 2,3 miliardów franków, a w kryzysowym roku 1932 — 1,5 miljarda.

Jako odbiorca, Saara we francuskim bilansie handlowym zajmuje 5-te miejsce — po Belgii, W. Brytanji, Szwajcarii i Niemczech a utrata saarskiego rynku zbytu odbije się w pierwszym rzędzie na całokształcie życia gospodarczego tak bezpośrednio zainteresowanych prowincji francuskich, jak Alzacja i Lotaryngja.

Prasa niemiecka utrzymuje, że po powrocie Saary do Niemiec, uczynione zostanie wszystko, by umożliwić jej zbytu w Niemczech, co zastąpi jej utratę dotychczasowych rynków.

Z tezą tą polemizuje wychodzący w Paryżu „Tageblatt”. Od czasu wojny nastąpiło przesunięcie eksportów węglowych z Saary. Przed wojną Zagłębie wywoziło mniej więcej równe ilości do Niemiec, Francji, Lotaryngji — Alzacji oraz pozostałej zagranicy.

W międzyczasie Alzacja — Lotaryngja przeszła do Francji i oba te obszary odbierają obecnie dwa razy tyle, co odbierały dawniej.

Nie dość na tem. Własne spożycie Saary zmieniło się znacznie przez to, że powstał tam własny przemysł hutniczy i walcownie żelaza. Ten przemysł tak się po wojnie wzmożył, że powalił w konkurencji zakłady francuskie. Urządzenie tedy granicy celnej między Saarą a Francją nietylko pozbawi zakłady saarskie ich rynku zbytu, lecz i oderwie je od lotaryńskiej bazy ruiny żelaznej.

Natomiast zbytu z Saary do Niemiec znacznie się zmniejszył. W chwili, gdy węgiel saarski będzie musiał konkurować wewnątrz Niemiec z węglem ruhrskim i śląskim, powstanie w Rzeszy nadprodukcja węgla, co oznaczać będzie dalsze bezrobocie, zarówno dla robotników w Saarze, jak dla robotników w Ruhrze.

Nie jest prawdą, że stosunki eksportowe do Niemiec z Saary się pogorszą, w razie powstania między tymi krajami granicy celnej. Z powodu wysokiego gatunku węgla saarskiego część przemysłu niemieckiego nie może się wyrzec tego surowca.

Niemniej chimerycznie brzmią projekty, które chcą wykorzystać kopalnie saarskie dla zdobycia elektryczności. W każdym razie, plan podobny miałby niemniej sensu gdyby obliczony był nie na Niemcy, lecz na Francję, jako na rynek zbytu.

Kino
dźwiękowe

„CZARY”

Kino
dźwiękowe

Dziś premjera wielkiego podwójnego programu!

— I. —

Pierwszy raz w Łodzi! — Korona twórczości w dziedzinie filmów sensacyjnych! — 100-proc. Cowboy

Harry Carey

w fascynującym filmie sensacyjno-cowbojskim „DOLORES”
Czar dzikiego Zachodu. Tajemnica domu gry. Obłąkająca przewrotność Meksykanki. Sensacja. Emocja. Zachyt. Intryga!

— II. —

Najsilniejsza sensacja dla mocnych nerwów. — Rewelacyjny film, twórcy „King-Konga” W. S. Schoedsacka

Genjalny JOEL Mc CREA jako groźny wampir Hrabia Zarow

Człowiek, który polował na ludzi. W pozostałych rolach bohaterowie „King-Konga” Fay Wray i Robert Armstrong
Początek seansów o godz. 4-ej

świat, zastanawia się prelegent nad możliwościami socjalizmu.

Hitler twierdzi, że faszym trwać będzie tysiąc lat, Mussolini — że wiek 20-ty będzie wiekiem faszyzmu. Faszym jest wprawdzie zjawiskiem powszechnym, ale zdaniem prelegenta nie będzie mógł istnieć jako organizacja międzynarodowa. Łączy faszystów ich główna idea, walka z wolnością człowieka, ale chcąc nie chcąc sprząga się wszędzie z nacjonalizmem.

Przywódcy faszystowcy pozorują się zwolennikami pokoju, ale w istocie są militarystami kochającymi wojnę i ku wojnie kierują swe narody, odcinając je od zagadnień chleba. Sieją nienawiść między narodami, a każą chwilowo nienawiść milczeć, gdyż nie są dostatecznie przygotowani do nowej wojny.

Przyszła wojna będzie ostateczną rozgrywką i albo, jak chcą niektórzy historycy, przyniesie ludzkości ostateczną zagładę, ale skłeruże życie na nowe tory. I tutaj główną rolę odegra człowiek i jego idea. Błędem bowiem jest mniemanie, że w przyszłej walce decydujące zwycięstwo zależeć będzie wyłącznie od maszyn i gazów śmiercionośnych. Dlatego walczyć trzeba o człowieka i jego nastawienie ideowe.

Socjalizm jest organizacją między narodową; w tem leży jego siła, że każde jego zwycięstwo w poszczególnym kraju jest zwycięstwem jego idei. (Kłeska komuny paryskiej i rekompensata w świetnym rozwoju socjalizmu niemieckiego). Obecnie wprawdzie socjaliści mają rekompensaty moralne w bohater- skich walkach robotników austriac-

kich i hiszpańskich, ale ostateczne zwycięstwo musi należeć do tych, którzy z odwagą i karnie będą bronić ideałów wyższego poziomu życia. Faszym, dążący do obniżenia poziomu — to ostatnia stawka zacierającego świata kapitalistycznego i jednocześnie wrota dla socjalizmu.

Jeżeli chodzi o Polskę, to prelegent uważa, że raczej należy u nas krzewić wolność, niż ślepe posłuszeństwo. Nie silnej ręki ale budzenia ducha odwagi i poczucia wolności potrzeba narodowi polskiemu. Rzeczywistość historyczna wykazała bowiem, że był raczej zbyt pokorny i uległy.

Prelegent trzymał słuchacza w napięciu przez dwie godziny i nie użył ani jednego beztreściwego zdania lub argumentu.

P. W.

NOWY
wielki sukces

Kina
EUROPA

4-letnia fenomenalna

SHIRLEY TEMPLE

podbiła i oczarowała publiczność.

Nadprogram:
znakomite dodatki dźwiękowe

Pocz. 4, 6, 8 i 10.

„LUNA”

Nie było jeszcze tak wesołego filmu jak

prod. austrj., w wersji niemieckiej.

PANI i SZOFER

Publiczność zachwycona i rozbawiona!

Zinowjewowi i Kamieniewowi grozi śmierć! Wczoraj stanęli przed sądem wojskowym w Leningradzie pod zarzutem konspiracyjnej działalności kontrrewolucyjnej

MOSKWA, 15 I. (PAT). Zinowjew i Kamieniew oraz 17 członków b. opozycji zinowjewowskiej zostało postawionych przed kolegium wojskowym sądu najwyższego ZSRR. w Leningradzie pod zarzutem konspiracyjnej działalności kontrrewolucyjnej i utworzenia organizacji p. n. „Moskiewskie Centrum”.

MOSKWA, 15 I. (PAT). Prokuratura ZSRR. komunikuje że podczas dochodzenia w sprawie Bakajewa, Kuklina, Gertika i in., pociągniętych do odpowiedzialności w związku z kryciem w Leningradzie konspiracyjnej kontrrewolucyjnej grupy, która przygotowała i wykonała zabójstwo Kirowa otrzymano nowe dane, odnoszące się

konspiracyjnej kontrrewolucyjnej działalności Zinowjewa, Kamieniewa, Jewdochimowa i Fiedorowa,

co do których początkowo zdecydowano zastosować zesłanie na zasadzie powyższych danych

nych, a zwłaszcza zeznań Bakajewa, demaskującego u dział wymienionych w konspiracyjnym kontrrewolucyjnym „Centrum Moskiewskim” oraz zeznań Safarowa, który zakomunikował szereg faktów o

ich działalności kontrrewolucyjnej, trwającej aż do ostatnich czasów, sprawę Zinowjewa, Kamieniewa, Jewdochimowa i Fiedorowa

przekazano kolegium wojskowemu sądu najw. ZSRR.

Proces rozpoczął się dziś w Leningradzie. Jednocześnie stają przed sądem: b. członkowie opozycji zinowjewowskiej: Bakajew, Kuklin, Gertik, Gorszenin,

Tarasow, Carkow, Brawo, Szarow, Fajwilowicz, Herzberg, Hessen, Sachow, Baszkirów, Perimow, Aniszew.

Wszyscy oskarżeni są b. członkami opozycji zinowjewowskiej i większość z nich została aresztowana razem z Zinowjewem i Kamieniewem.

Wszystkim oskarżonym grozi kara śmierci.

B. J. Maroko i Szwie **UL. NOWOMIEJSKA 8**
Skład sukna i towarów modnych. Specjalny dział materiałów na **PALTA DAMSKIE.**

Milionowe kary podatkowe

nałożono na wielkie firmy w Warszawie

Prez. Mazur - 1 milion zł. — P. Szpinak - 600.000 zł. — Solvay - 3 miliony zł. — Tomaszowska fabryka - 2 miliony zł.

Uchylenie kar za późny wykup patentów

Związek izb przemysłowo-handlowych zwrócił się do ministerstwa skarbu z prośbą o wydanie okólnika, polecającego podległym władzom skarbowym zaniechanie wdrażania do chodzenia karnych w wypadkach, gdy świadectwa przemysłowe zostały wykupione w terminie do dnia 1 lutego b. r.

Aresztowanie dyrektora i aktorów za wystawienie niemoralnej sztuki

WIEDŃ, 15. I. (PAT). Policja aresztowała dalsze przedstawienie sztuki teatralnej pt. „Die Moralität”, wystawionej na scenie teatru „Die Tribüne” z powodu jej niemoralnej treści. Dyrektor teatru Herwig i sześciu aktorów zostało przez policję aresztowanych. Po udzieleniu wszystkim aresztowanym ostrego ostrzeżenia policja wypuściła ich na wolną stopę.

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

W kołach kupieckich stolicy duże wrażenie wywołała wiadomość o

masowych rewizjach ksiąg i dokumentów handlowych przeprowadzanych przez władze skarbowe w przedsiębiorstwach wielu wybitnych kupców w Warszawie.

W wyniku tych rewizji wpły

na do skarbu państwa kary i dodatkowe opłaty, sięgające sum milionowych.

M. in. dodatkowy podatek wymierzono prezesowi gminy żydowskiej w Warszawie,

p. Eljaszowi Mazurowi.

Po dokonaniu u niego rewizji ksiąg handlowych przez władze skarbowe został skazany na zapłacenie

dodatkowego podatku w wyso-

kości 1 miliona złotych.

Rewizje tego rodzaju objęły obecnie cały szereg przedsiębiorstw. W wyniku tych rewizji wyznaczono bardzo wysokie podatki dodatkowe.

Jeden z sędziów handlowych w Warszawie p. Szpinak ma zapłacić dodatkowy podatek wy podatek dochodowy w sumie 600.000 zł.

Jeden z funkcjonariuszów

skarbowych zgłosił się na rewizję ksiąg do mieszkania p. Szpinaka, właściciela kilku kamienic, który właśnie zajęty był sporządzaniem testamentu. Z treści tego dokumentu oraz z podręcznej książki buchaltaryjnej,

na którą natrafił rewident, władze skarbowe dowiedziały się, iż nie ujawnił on w całości władzom skarbowym ani swojego majątku, ani dochodów.

Firma chemiczna „Solvay” zapłacić ma 10 milionów zł. z tego

7 milionów w gotówce, zaś pozostałe 3 miliony zł. w ratach. Tomaszowska Fabryka Sztucz-

nego Jedwabiu

z tytułu takiego podatku zapłacić ma 2 miliony złotych. Fabryce tej wymierzono dodatkowy podatek za nieujawnienie przyrostu inwestycji.

Przeprowadzone przez władze skarbowe rewizje wywołały duże zaniepokojenie w sferach kupców i przedsiębiorców.

Morze i kolonie to potęga Polski

Minister Poniatowski w opresji

Musiał się bronić przed komplementami z prawa i z lewa

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Wczorajsze posiedzenie komisji budżetowej sejmu, na którym rozpatrywano budżet funduszu obrotowego reformy rolnej, odznaczało się tem, że opozycja poparła plan rządowy i poprosiła o licytowanie się w komplementach pod adresem autora planu — min. Poniatowskiego. Doszło do takiej paradoksalnej sy-

tuacji, że min. Poniatowski w końcowym przemówieniu dziękując za słowa uznania musiał się bronić przed komplementami z prawa i z lewa.

Złośliwi twierdzą, że obrona ministra została spowodowana tem, że taki nadmiar komplementów mógł mu tylko zaszkodzić.

Komisja była więc świadkiem harmonijnej zgody między przed-

stawicielami opozycji, klubu rządowego i rządu. Jest to bardzo znamienny zwrot, jeżeli chodzi o front rolniczy, który może mieć w przyszłości poważne konsekwencje polityczne.

Reasumując polityczne znaczenie wczorajszych wystąpień opozycji stwierdzić można, że jej rolniczy odłam, tak po prawicy, reprezentowany przez ks. Czetwertyńskiego, jak i lewicy, w osobach posła Malinowskiego (Str. Lud.) i nawet posła Świątkowskiego z PPS., wypowiedział się bez zastrzeżeń za planem przebudowy ustroju rolnego, nakreślonego przez ministra Poniatowskiego.

Sensacyjny proces w Tomaszowie

19 komunistów na ławie oskarżonych

Tomaszowski koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Wczoraj rozpoczął się przed piotrkowskim sądem okręgowym, na sesji wyjazdowej w Tomaszowie Maz. sensacyjny proces przeciwko 19 osobom oskarżonym o przynależność do partii komunistycznej.

Sędziwi przewodniczący s. Kiełstrzyński w asystencji s. Pietrzaka i sędziów grodzkiego z Tomaszowa p. Piotrowskiego. Oskarża wiceprokurator Izdebski, bronią adw. Duracz z Warszawy, Walasiński z Piotrkowa i Hirsprung z Tomaszowa. Adw. Honigwill z Warszawy z powodu choroby na rozprawę nie przybył.

Sąd na wstępie przystąpił do roz-

mieszczenia poszczególnych podśądnych na ławie oskarżonych według kolejności w akcie oskarżenia. W związku z tem doszło do incydentu. Oskarżona Fajga Belfer przydzielona do grupy, w której znajdowali się oskarżeni Benk i Knecht, podnieconym głosem oświadcza, że z prowokatorami na jednej ławie siedzieć nie będzie.

Przewodniczący za niesforne zachowanie się Belferowej, skazał ją na 2 tygodnie odosobnionego aresztu z wydalaniem z sali rozpraw na 3 godziny. To samo powtarza się z oskarżonym Władysławem Czechem. Sąd ustala następnie, że większość oskarżonych karana już była więzieniem od roku do 4 i pół

lat. Oskarżona Tekla Gawronówna do winy się nie przyznaje. Wł. Czech również do winy się nie przyznaje i twierdzi, że do partii nigdy nie należał. Podczas zeznań osk. Knechta dochodzi do scysji z prokuratorem, albowiem Knecht twierdzi, że protokół niezgodny jest z treścią jego zeznań, złożonych przed sędzią śledczym.

Osk. Szyja Szteln również do winy się nie przyznaje. Osk. Erwin Bengsz przyznaje się natomiast, że do partii należał i że do szeregów komunistów zwerbował go osk. Amzel. Zarówno Amzel, jak i Szteln pouczali go, w jaki sposób ma werbować nowych członków dla partii; specjalnością osk. Knechta i Sztelnboka było wywieszanie transparentów komunistycznych. Osk. Bengsz zeznaje przez kilka godzin i oświadcza, że wycofuje się z działalności wywrotowej i z partii i jako dowód skrucy przyrzeka zwalczać komunizm.

Adw. Duracz wykazuje sprzeczność w zeznaniach Bengsza w związku z czem dochodzi do dłuższej polemiki pomiędzy obrońcą a prokuratorem.

W śróde dalszy ciąg rozprawy.

Przyszły adwokat

musi być wpraw 2 lata urzędnikiem

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

W kołach prawniczych Warszawy krąży pogłoski, że przygotowana została nowela do ustawy o adwokaturze. Według tej noweli, od przyszłego adwokata wymagana ma być kilkuletnia bezpłatna aplikacja sądowa, następnie 2 lata służby

państwowej, płatnej. Nowela ma być podobno ogłoszona w postaci dekretu po zakończeniu sesji sejmowej.

W sferach poinformowanych nie zaprzeczają, ale i nie potwierdzają treści tej pogłoski. W każdym razie byłoby to poważne ograniczenie dostępu do adwokatury.

Dwie żony Sztekkera walczą o spuściznę po zmarłym atlecie

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Do sądu grodzkiego w Grodzisku wpłynęła wczoraj sensacyjna skarga drugiej żony s. p. Teodora Sztekkera, Jadwigi Sztekkerowej przeciwko pierwszej żonie zmarłego atlety, Wandzie Melcer - Rutkowskiej - Sztekkerowej.

Jadwiga Sztekker skarży p. Wandę Melcer - Rutkowską o usiłowanie zawładnięcia należnym jej po zmarłym mieniem i o samowolę.

Według skargi przebieg zatargu przedstawia się następująco:

P. Jadwiga Sztekkerowa wprawa dziła się do domu należącego do zmarłego Sztekkera. Przed kilkoma dniami wyjechała w sprawach majątkowych na wieś, a kiedy wróciła znalazła wszystkie drzwi zamknięte na ciężkie klódki. Świadców stwierdził, że klódki te zawierała p. Wanda Melcer - Rutkowska, chcąc w ten sposób dochodzić praw swoich dzieci po zmarłym atlecie.

Sensacyjna rozprawa między obiema paniami będzie w tych dniach prowadzona w Grodzisku.

Hauptmann pisał listy z żądaniem okupu za dziecko Lindbergha

NOWY JORK, 15. I. (PAT). — W procesie Hauptmanna w Flemington rzeczoznawca John Tyrrell przyłączył się dziś do opinii poprzednich ekspertów, głoszącej, że listy z żądaniem okupu pisane są

reka Hauptmanna. Hauptmann usiłował dowiedzieć, że próby pisma, wzięte od niego przez policję po aresztowaniu, przeczą tezie ekspertów. Usiłowania oskarżonego zawiodły całkowicie.

Swastyka tryumfuje i szaleje

BuŃny głos Goebbelsa

Ostatnia sporna sprawa terytorjalna między Niemcami i Francją

Hitler mówi przez radio

BERLIN, 15. 1. — Bezpośrednio po podaniu przez radio ostatecznego wyniku, przemówił pełnomocnik kanclerza Buerekel, zdając Hitlerowi sprawę z przebiegu plebiscytu i podkreślając, że obecnie świat rozumie, iż „Ren jest rzeką niemiecką, ale nie jest granicą Niemiec”. Z kolei zabrał głos kanclerz Hitler, wygłaszając przez radio mo-nachijskie krótkie przemówienie, w którym podziękował mieszkańcom Saary w imieniu narodu niemieckiego za okazane dowody wierności i wezwał ich do zachowania równieŝ w obecnej chwili największej dyscypliny.

— Wasza decyzja — oświadczył Hitler — umożliwi mi dziś złoŝenie deklaracji na rzecz uspokojenia Europy, że po przyłączeniu Saary, RZESZA NIEMIECKA NIE BĘDZIE JUŹ STAWIAŁA ŻADNYCH ŻADAŃ TERYTORJALNYCH WOBEC FRANCJI.

BERLIN, 15. 1. (PAT). — W związku z ogłoszeniem wyniku plebiscytu saarskiego min. Goebbels złoŝył dziś wobec dziennikarzy, znamienną oświadczenie:

Niemieckie zwycięstwo plebiscytowe dr. Goebbels nazwał pierwszym widmem

następstwem wystąpienia Niemiec z ligi narodów oraz z konferencji rozbrojeniowej. Zdobyte przez Niemcy 90 proc. głosów, mimo „kontrakeji” ży-wiołów antyniemieckich na obszarze Saary, cieszących się poparciem komisji rządzącej — świadczy, według ministra wymownie o niemieckim charakterze tego obszaru. Powołując się na słowa Hitlera, że wraz z kwestją saarską zanika ostatnia sporna sprawa terytorjalna między Niemcami

a Francją, Goebbels wskazał na doniosłe znaczenie polityczne sukcesu. „Stoimy może — mówił on — wobec historycznego zwrotu w polityce europejskiej, wobec zwrotu, o którym słusznie nie możemy twierdzić, że nie otrzymaliśmy go w podarunku i że nie był on wynikiem naszej uŝępliwości, lecz zawdzięczamy go odwadze polityki niemieckiej, reprezentowanej przez Hitlera.

Radość w Berlinie

Ulica Stresemanna przemianowana na ulicę Zagłębia Saary

BERLIN, 15. 1. (PAT). Od wczesnych godzin porannych Berlin przedstawiał niezwykle widok. Gmachy publiczne i domy tonęły w powodzi flag. Na ulicach tłumy ludzi ciągnęły w stronę centrum miasta, gdzie znajdują się gmachy rządowe. Zwłaszcza na Wilhelmsplatz oraz na ulicach przyległych do kancelarii Rzeszy, gromadzą się olbrzymie tłumy, wznosząc okrzyki na cześć Hitlera. Wśród tłumów widać było uwijających się sprzedawców pism, którym wydzierano wprost z rąk nadzwyczajne dodatki. W okolicy dworców kolejowych

gdzie oczekiwano powrotu zamiejscowych uczestników plebiscytu, odbywały się manifestacje, na placach i w sklepach ustawiono głoŝniki, z których przez cały dzień rozbrzmiewały marsze wojskowe oraz hymn Saary.

Na zlecenie prezydenta policji berlińskiej przemianowano dziś jedną z głównych ulic śródmieŝcia, noszącą nazwę ulicy Stresemanna na ulicę Zagłębia Saary. Tłumy ludności w milczeniu przyglądały się usuwaniu tabliczek z dotychczasową nazwą ulicy.

Szturmowcy już hulają

Pierwsze zajścia po zwycięŝcie

Szwajcaria zamyka granicę

BERLIN, 15. 1. (PAT). Niem. Biuro Inf. donosi z Bazylei, iż rząd szwajcarski niezwłocznie po ogłoszeniu wyników plebiscytu, wprowadził zaostrożną kontrolę graniczną, celem uniemoŝliwienia napływu niepoŝądanych elementów do Szwajcarii.

„Magazyn do sprzedania”

PARYŹ, 15. 1. (PAT). Dzienniki paryskie donoszą z Saarbruecken, że na niektórych sklepach zwolenników status quo hitlerowcy przyklepili dziś kartki z napisami: „Magazyn do sprzedania z powodu przewidywanego wyjazdu właściciela”, albo też „właściciel wyjechał bez pozostawienia adresu”.

Gdańsk winaŝuje Hitlerowi

GDANSK, 15. 1. (PAT). Prezydent senatu Greiser wysłał na ręce kanclerza Hitlera z Genewy telegram, wyrażając „wodzowi narodu niemieckiego” najserdeczniejsze życzenia.

Kofeinizm

Jest łatwym do opanowania nałogiem

Profesor Stransky (Wiedeń) utrzymuje, że wypadki kofeinizmu zdarzają się daleko częściej, aniŝe li się naogół przypuszcza, tylko rzadko bywają rozpoznawane. Obserwował on pewną 36-letnią kobietę, która w ciągu dwóch lat wypijała codziennie po kilka filiŝanek bardzo mocnej kawy, a ponadto łała ciągle palone ziarenka kawowe. Gdy wskutek zaburzeŝ serca była zmuszona wyrzucić ulubioną nazywkę, wystąpił „głód” kawy, któremu towarzyszyło ogólne osłabienie i dręŝenie koŝcysty. Objawy te ustąpiły zresztą bardzo prędko, bo po dwóch dniach, poczem pacjentka odzyskała w zupełności równowagę fizyczną i duchową. Wynikałoby z tego, że kofeinizm — o ile rzeczywiście występuje — jest stosunkowo niewinnym nałogiem, znacznie łatwiejszym do opanowania od morfinizmu, czy nawet palenia.

Masowy grób dla emigrantów

Goebbels kaŝe szykować prez. Knoxowi

BERLIN, 15. 1. (PAT). We wszystkich miastach Rzeszy zorganizowano wielkie manifestacje uliczne z okazji zwycięŝstwa. W Berlinie odbyły się na placu przed Reichstagiem wielki meeting z udziałem pół mil-

jona ludzi. Mowę wygłoŝił min. propagandy dr. Goebbels, rozprawiając się w ostrym tonie ze zwolennikami status quo i nie szczędząc zarzutów pod adresem prezesa komisji rządzącej Knoxa. Jak oświadczył

mówca, prezesowi Knoxowi pozostaje jedno zadanie do spełnienia, a mianowicie wykopaŝie masowego grobu dla swoich emigrantów.

Liga ochroni przed hitlerowcami?

Francja nie zamknie granicy przed uchodźcami z Saary

PARYŹ, 15. 1. (PAT). Premier Flandin oświadczył prasie:

— Niema francuŝa, któryby zamierzał kwestjonować rezultaty plebiscytu w Saarze. Liga narodów musi obecnie doprowadzić do końca procedurę dla powrotu Saary do Niemiec. Wszystkie sprawy pomiędzy Niemcami a Francją będą łatwo uregulowane pod egidą ligi narodów. Sprawa wykupu kopalń w Saarze była już szczegółowo badana i nie przewiduje większych trudności w rozrachunkach finanso-

wych. Najdraŝliwsze zagadnienie ewentualnej emigracji Saary, było dokładnie zbadane i przygotowane przez komisję ministerjalną, której przewodniczył min. Herriot. Ale zagadnienie to interesuje najbardziej ligę narodów, która ma obowiązek zapewnienia ochrony przed ewentualnymi represjami tym, którzy nie głoŝowali za przyłączeniem Saary do Niemiec. Jestem przekonany, iż rząd niemiecki poweŝmie w swoim zakresie zarządzenia, aby wykazać w oczach świata, że umie

szanować prawa mniejszości. Tym sposobem zapobiegnie emigracji. Francja jednak nie może zamykać granicy przed uchodźcami, którzy obawiają się represji. Francja życzyłaby sobie jednak, aby okoliczności te nie nastąpiły.

Laval ułoŝa min. Becka

Minister francuski odwiedzi dzisiaj chorego

Czy otrzyma odpowiedź na wątpliwości Paryŝa?

PARYŹ, 15. 1. (PAT). Korespondenci genewscy informują o niedyspozycji ministra Becka w Genewie.

„Journal” pisze, że min. Beck nie może lekcewaŝyć zaleceŝ lekarza, tembardziej że juŝ w Moskwie przechodził silne zaziębnienie naskutek infekcji płucnej. Pomimo pozostania min. Becka w łóŝku, odwiedził go węgierski minister spraw zagranicznych Kanya.

„Journal des Debats” zaznacza, że rząd polski nie może zachować się obojętnie wobec układów rzymskich. Niestety min. Beck jest choro-

ry. Choroba jego nie ma nic wspólnego z chorobą dyplomatyczną. Min. Beck życzył sobie szczerze spotkania z Lavalem. Pomimo niedyspozycji min. Becka spotkanie obu mężów dojdzie do skutku. Laval zrywając ze zwyczajami protokółarnymi, odwiedzi prawdopodobnie jutro chorego ministra polskiego. Spotkanie przewidywane jest wkrótce. Ministrowie mają omówić sprawę udziału Polski w paktach rzymskich, ale min. Beck będzie musiał powiedziec również Lavalowi, kiedy Polska zamierza doręczyć rządowi Francji odpowiedź na notę w sprawie paktu wschodniego, czy Polska gotowa jest obecnie przystąpić do tego paktu?

Niewątpliwie min. Beck nie przybył do Genewy bez projektu odpowiedzi na to pytanie. Projekt ten

będzie mógł ulec zmianom, zależnie od okoliczności oraz od wyniku rozmowy, jaką przeprowadzi z min. Beckiem min. Laval.

GENEWA, 15. 1. (PAT). Dzięki zastosowaniu się do zaleceŝ lekarza, stan zdrowia ministra Becka nie uległ w ciągu dnia wczorajsze go pogorszeniu. Dziś rano doktor Bourdillon stwierdził lekka poprawę, zalecając jednak w dalszym ciągu zachowanie jaknajwiększej ostroŝności, polegającej na nieopuszczaniu mieszkania.

GENEWA, 15. 1. (PAT). W ciągu dzisiejszego popołudnia min. Beck, który nadal nie opuszcza swych apartamentów, przyjął pierwszego delegata włoskiego bar. Aloisi oraz odbył kilka innych konferencji.

Tajemnica pokoju „C”

Kuliszy nierządu w hotelikach warszawskich

Z Warszawy donoszą: W trakcie toczącego się procesu przeciwko funkcjonariuszom policji o tolerowaniu nierzządu w hotelikach warszawskich wychodzą na jaw ciekawe szczegóły z kulis nierzządu hotelowego. W hotelu „Saskim”, „Sporcie” i in. były specjalne pokoje, oznaczone literą „C”, które wynajmowano „chwilowo” przygodnym parkom, szukającym zacisznego ustronia.

Jak zeznał jeden ze świadków, właściciel hotelu „Saskiego”, p. Szkulski, ziemianin, gniewał się na swych podwładnych, gdy ci zbyt nieufnie odnosili się do przychodzących gości. Ziemianin — hotelarz kaŝał wynajmować pokoje „C” kaŝ-

demu, kto płacił, byleby w pokojach było „cicho i bez awantur”. Inni świadkowie stwierdzili, że hotele były uprzedzone o mających nastąpić rewizjach policji obywatelskiej. Informacje te uzyskiwano od zaufanych funkcjonariuszy policji, którym hotele opłacały się, księgując wypłacone sumy pod tajemnymi pozycjami, jak: „wiadomo — 30 zł”, „P. P. — 40 zł”, „Dzielnicy” 40 zł. itd.

Ciekawie wypadło zeznanie podkomisarza Wajdyka. Oświadczył on, że policja nagle tępi nierzząd hotelowy. W niektórych jednak wypadkach naprzykład o ile chodzi o hotel „Grójecki” — zmuszona była traktować tę plagę, jako „zlo-

Morze i kolonie to potęga Polski

Piołki

Tegoroczny laureat Nobla, Pirandello, stał kiedyś przed sądem, prosząc o wyrzeczenie rozvodu.

— Jakże może pan podać powody? — zapytał sędzia.

— Jestem żonaty! — odpowiedział Pirandello.

Na balu akademii sztuk pięknych do stolika Miry Zimińskiej podeszły jakieś dwie młode i dobrze już wstawione damy. Obie chciały poznać osobiste znakomite artystkę.

Z pierwszą poszło wszystko dobrze. Natomiast drugiej trochę się płatał język:

— Mój Boże! Co za zaszczyt! Poznać pani! Całe życie marzyłam o tem... Pani taka sławna!

Potem w mglistych oczach damy okazał się błysk refleksji:

— Przepraszam bardzo... ale pani mi jeszcze nie powiedziała, jak się pani nazywa!

Wielki „król samochodów” Andre Citroen, który jak wiadomo, zbankrutował ostatnio — zmienia po bankructwie i prywatny tryb życia.

Miedzy innymi, w pięknym mieszkaniu przy ulicy Octave Feuillet nastąpiło gwałtowne zmniejszenie personelu służbowego. Andre Citroen posiadał czterech służących: maître d'hôtel, strzelca i dwóch lokajów. Obecnie postanowił dwu zredukować, pozostawiając sobie tylko dwu.

Efekt tego wypowiedzenia był niepodziwiany. U Citroena zjawili się ovi czterej służący i niemal ze łzami w oczach oświadczyli mu, że odprawiając dwu z pośród nich, uszczęży jedną z najlepszych partii bridiżowych w Paryżu.

Jak się okazało, czwórka ta spędzała większość czasu przy partii bridiżu, o czem wiedziała cała ulica Octave Feuillet z wyjątkiem... ich opiekodawcy.

W Berlinie opowiadają taką anegdotę:

10-letni Franz, zapalony członek „Hitlerjugend”, przyszedł do szkoły z małym sztyletem zatkniętym za pasek. Nauczyciel kazał mu ten sztylet zdjąć i schować. Chłopiec westchnął:

— To na to walczyliśmy 14 lat!

— Tato, tato! — mówi mały szkot do starego szkota — zaoszczędziłem dziś 10 pensów. Bieglem za tramwajem, zamiast nim pojechać!

— Idjoto! — irytuje się stary szkot — gdybyś był pobiegł za taksówką, zaoszczędziłbyś całego szylinga!

Pewien świetny chirurg lubi, żeby mu pacjenci płacili punktualnie. Pewnego dnia przed operacją, zwrócił się do niego brat pacjenta z zapytaniem, czy zabieg operacyjny jest bardzo niebezpieczny.

— Widzi pan — rzekł chirurg — lepiej było, żeby pan mi zapłacił zgóry. Mami znacznie pewniejszą rękę, kiedy nie potrzebuje trząść się o honorarium!

Na ożywionem skrzyżowaniu ulic w Berlinie zderzyli się dwaj motocykliści. Oba, należący do oddziałów szturmowych, leżą ranni na ziemi. Ciężko ranny zostaje od transportowany do najbliższego szpitala, którym okazuje się szpital żydowski. Badanie stwierdza, że człowieka tego uratować może tylko transfuzja krwi. I rzeczywiście melduje się pewien dzielny ofiarodawca krwi, a szturmowiec po pewnym czasie powraca do zdrowia. Powstaje jednak trudna kwestia, którą musi rozstrzygnąć urząd do spraw rasy. Porleważ ofiarodawca krwi był żydem, więc powstało zagadnienie, czy szturmowiec jest dziś mieszczkiem? Najwyższy sąd do spraw rasowych zaopiniował: Szturmowiec pozostał aryteżkiem i może nadal pełnić służbę Uzasadnienie: Ofiarodawca krwi był żołnierzem frontowym.

Mój stryj, Litwinow

Krewny sowieckiego komisarza spraw zagranicznych, który powrócił z Moskwy,

opowiada interesujące szczegóły o przedwojennej działalności Litwinowa w Łodzi

W tych dniach powrócił z Rosji sowieckiej do Polski pewien warszawianin, p. E. W., który spędził w Moskwie 5 tygodni. Pan W. skorzystał z pobytu w ZSSR, aby złożyć wizytę swemu stryjowi, sowieckiemu komisarzowi spraw zagranicznych Litwinowowi.

W rozmowie z dziennikarzem p. W. w następujący sposób opisuje swoją wizytę:

— Poraz pierwszy zameldowałem się w „Narkomindiel” t. j. komisariacie dla spraw zagranicznych, mieszczącym się nie na Kremlu, lecz w wielkim gmachu w centrum Moskwy. Poczekalnie komisariatu są stylowo urządzone, umeblowane antykami, wyłożone pięknymi dywanami i zawieszane drogocennymi obrazami. Przeszło pół godziny czekałem, dopóki mój stryj załatwił jakiegoś dyplomata zagranicznego i zawiadzał mnie do wielkiego, świetnie urządzonego gabinetu. Litwinow wygląda źle, na twarzy jego widać silne zmęczenie i przepracowanie. Mocno się zestarzał i wygląda na więcej, niż na 60 lat, jakie liczy obecnie.

Rozmawialiśmy przeszło pół godziny. Rozmowa toczyła się w języku rosyjskim. Litwinow wypytawał się o mego ojca (jego brata), o swą rodzinę, mieszkającą w Polsce. Interesował się bardzo stanem materialnym swego brata i stanem jego zdrowia. Muszę przyznać, że Litwinow pamięta znacznie lepiej

Litwinow

całą dalszą rodzinę, niż ja. — Wkońcu zaprosił mnie do swego prywatnego mieszkania.

Mieszkanie Litwinowa nie znajduje się obok siedzib innych komisarzy, na Kremlu, lecz w domu prywatnym, w którym mieszka wielu innych lokatorów; mieszkanie składa się z czterech, skromnie umeblowanych pokoi; mieszka on ze swą żoną, z pochodzenia chrześcijanką, angielską literatką, z synem i córką. Gaża komisarza ludowego w Rosji, socjalek jest bardzo skromna i nie może on sobie pozwolić na żaden luksus. Mieszkanie Litwinowa znajduje się w głębi podwórza; od frontu tej posesji znajduje się piękny pałac, nie

gdyś zajmowany przez arystokratę rosyjskiego, w którym dzisiaj urządzone są przyjęcia dla korpusu dyplomatycznego Moskwy.

— Stryj Litwinowa — opowiada dalej p. W. — pamiętam do skonałe z jego lat młodzieńczych w Białymstoku, gdzie byliśmy sobie bardzo bliscy. Wyszego wykształcenia nie posiada. Ukończył gimnazjum realne w Białymstoku i, jako 17-letni młodzieniec wstąpił do wojska w charakterze ochotnika. Mając lat 19 ukończył służbę wojskową w randze podoficera, i objął posadę biuralisty w firmie Kantorowicz w miasteczku Klincy. Niedługo potem wyjechał do Kijowa i wstąpił do wielkiej firmy budowlanej Ginzburga. Jego szef nazywał go zawsze „mój minister skarbu”, gdyż Litwinow był faktycznym kierownikiem przedsiębiorstwa.

Jego kariera handlowa skończyła się jednak szybko i bezpowrotnie, gdyż w roku 1896 został aresztowany za działalność socjalno-demokratyczną. Od tego czasu Litwinow wiodł życie rosyjskiego emigranta. — Przez szereg następnych lat mieszkał w Genewie, gdzie był bliskim współpracownikiem Lenina. Lenin mianował go kierownikiem technicznym i kasjerem partii. Litwinow, który od niedawna zasiada w lidze narodów, zna być może Genewę znacznie lepiej, niżeli inni dyplomaci.

Litwinow zna doskonale francuski, włada biegle językiem angielskim, niemieckim, włoskim.

Maksym Maksimowicz Litwinow nazywa się faktycznie Maier Walach.

Przed wojną Litwinow, wówczas jako Walach, często odwiedzał Łódź, i prowadził tu partię esdeków.

W roku 1914 policja carska wpadła na jego trop i musiał uciekać z Łodzi. Jego stryj Gedalja Walach, ekspedytor łódzki, podjął się przesmyglowania Litwinowa przez granicę. — Zaopatrzył go w fałszywy paszport zagraniczny i przekroczył granicę pod Skalmierzycami.

Charakterystycznym jest, że na granicy rosyjskiej urzędnik zbadał obydwu od stóp do głów i orzekł, że ekspedytora nie przepuści przez granicę, natomiast Litwinowa tak...

Gedalja Walachowi wkońcu udało się jednak przedostać za kordon, i po paru dniach powrócił do kraju.

Nie bacząc na swój wysoki urząd — zakończył krewniak sowieckiego dyktatora — Litwinow jeszcze dziś chętnie przebywa wśród swych ziemaków. Artyści moskiewskiego teatru państwowego opowiadali mi nie bez dumy, że Litwinow przychodzi na każdą premierę, a następnie gwarzy z nimi pogodnie za kulami. Z tego względu artyści uważają go za „swego chłopca”.

PRZECIW PIERZCHNIĘCIU I ŁUSZCZENIU RAK — KREM PRAŁATÓW „PERFECTION”

Oficjalny podsłuchiwać

Człowiek, który przejmował wszystkie tajne iskrowki niemieckie

Sir Eden przyczynił się walcnie do zwycięstwa Anglii

Ślawa niezawśnie towarzyszy zasługom, w danym wypadku było to zupełnie naturalne. Mało kto bowiem mógł wiedzieć w Anglii, że jednym z cichych, zakonspirowanych bohaterów jej zwycięstwa w wojnie światowej był zmarły niedawno profesor mechaniki na uniwersytecie w Cambridge, Sir Alfred Ewing, o którego śmierci już pokrótce donosiliśmy. Znany on był wprawdzie w kręgach naukowych, jako wybitny uczony (jeden z wynalazców sejsmografu), doskonały pedagog, prezes British Association, odpowiadającej kontynentalnym akademjom nauk, lecz rola jego w czasie wojny musiała być z natury rzeczy trzymmana w najściślejszej tajemnicy. I dopiero, wiele lat później wyszło na jaw, kto był owym „official eavesdropper”, oficjalnym podsłuchiwcą, jak sam on siebie nazywał, który odcyfrował wszystkie sekrety nieprzyjaciół. Sir Alfred Ewing posiadał, obok swych talentów naukowych, jeszcze jeden dar: Był genialnym kryptografem i nikt tak jak on, nie potrafił odczytywać szyfrów niemieckich. Zamiłowanie amatorskie, uprzyjemniające mu wolne chwile w czasie pokoju, okazało się niezwykle cenne podczas wojny.

Traf zrzucił, iż szef wywiadu admiralicji angielskiej, kontradmirał Oliver, dowiedziawszy się o tym talencie Ewina, zwrócił się do niego

na początku wojny z prośbą o odczytanie pewnej iskrowki niemieckiej, nad którą daremnie lamali sobie głowy rzeczoznawcy. Ewing z wielką łatwością wywiązał się ze swego zadania. Zachwycona tem admiralicja, powierzyła mu zorganizowanie specjalnego biura szyfrów przy kontrwywiadzie angielskim. Mieściło się ono w pokoju nr. 40 w gmachu admiralicji i tylko najbardziej wtajemniczeni wiedzieli, czym zajmują się tam ludzie, śledzący we dnie i w nocy rad kartka mi papieru. Sir Alfred Ewing dobrał sobie sztab najwytrawniejszych specjalistów w tym fachu i rozwinął na swym skromnym odcinku działalność, która miała wpływ decydujący na wynik wojny. Z pokoju nr. 40 dowiadywała się admiralicja o każdym ruchu floty nieprzyjacielskiej, każda tajemnica była tam prześwietlana.

Sześciu sprzyjało uczonemu profesorowi od pierwszej chwili. Zaraz po wybuchu wojny udało się angiłkom znaleźć na zatopionych statkach niemieckich kilka code'ów z szyframi morskimi. Było to wielkim ułatwieniem dla Ewina, który z nich skwapliwie skorzystał i bez trudu odczytywał wszystkie iskrowe depesze niemieckie. Niemcy jednak szybko zorientowali się i zaczęli zmieniać swe klucze szyfrowe. W latach późniejszych zmiany te następowały co 24 godzin.

Lecz niedoceniali oni intuicji angielskich kryptografów i pozwalali sobie na niedyskrete, które ich drogę kosztowały.

Dzięki „pokojowi nr. 40” admiralicja angielska była zawsze powiadomiona o planach niemieckich przed bitwą morską pod Dogger Bank i Jutland. Angliści dowiedzieli się z odcyfrowanych iskrowek, kiedy wyruszą statki niemieckie i w jakim kierunku. Tylko jeden raz iskrowka niemiecka, która była umyślną mistyfikacją, wprowadziła w błąd angiłków. Ale poznali się oni na tych fortelach i dał się próby tego rodzaju nie miały już żadnego efektu. W pierwszym okresie wojny Niemcy byli wyjątkowo nieostrożni w swej sygnalizacji iskrowej i dopiero później wyszedł rozkaz admiralicji niemieckiej, nakazujący statkom milczenie o planowanych operacjach wojennych. Szczególną „gadatliwością” odznaczały się łodzie podwodne i zeppelin. Wiele z nich zostało zniszczonych wskutek własnych niedyskrety. Sir Alfred Ewing odcyfrował między innymi iskrowkę łodzi podwodnej nr. 20, raportującą o storpedowaniu „Lusitanji”.

Ale rekordem jego było odczytanie depeszy iskrowej niemieckiego sekretarza stanu Zimmermana, w której proponował on Meksykowi sojusz przeciw Stanom Zjednoczo-

nym. Ta i kilka innych podobnych depesz zdemaskowanych przez pol. 40. wpłynęły na wciągnięcie Ameryki do wojny po stronie aliantów.

Drugim rekordem, efektywniejszym jeszcze pod względem taktowym, mimo, iż był on w rzemiośle tem tylko dyletantem, było odczytanie z grzeblenia przewazanego niemieckiego, t. j. niemieckiej sieci szpiegowskiej w Anglii, co doprowadziło do wykrycia jej gniazda. Wywiad niemiecki nie spodziewał się widocznie, iż będzie miał przeciwnie takiego mistrza w odgadnięciu najpomysłowszych jego łamigłówek.

Praca w pokoju nr. 40 była tylko przypadkowym epizodem w karierze Ewina. — do historii. Kto wie, jak potoczyłyby się losy wojny bez intuicji kryptograficznej tego uczonego. Sztab Ewina miał wiele roboty, bywały dni, kiedy odcyfrowywano w jego biurze około 2.000 iskrowek niemieckich. Lord Balfour, który w owym czasie był pierwszym lordem admiralicji, odnosił się z najwyższym uznaniem dla zasług Ewina. Oświadczył on po wojnie, iż Anglija zaciągała wobec Ewina olbrzymi dług wdzięczności za to, czego dokonał w pokoju nr. 40.

Sir Alfred Ewing zmarł, przeżywszy lat 80.

G. Pol.

Kultura

Imieniny Prez. Mościckiego

Tytan ekranu

Conrad Veidt

znów zabłyśnie w swej potędze aktorskiej w erotycznym i drastycznym filmie

„Bella Donna”

Specjalny pociąg rezerwowy
 będzie zastępował często psującą się Lux-torpedę
 Lokomotywa z dwoma wagonami przebiega przestrzeń
 Łódź—Warszawa w tym samym czasie

a uwzględnić przedewszystkiem potrzeby i wygodę warszawiaków, jadących do Łodzi. A przecież nie ulega wątpliwości, że ruch łódzian do Warszawy jest bez porównania większy, niż odwrotnie.

Dla dzieci specjalna, pomarańczowa, smaczna pasta do zębów **Bebedont-Szofmana**
PRZEWROT W HYGIENIE DZIECKA.

**Pomarańcze nie mogą być droższe
niż zł. 1.30 za kg. i to w sprzedaży detalicznej**

Nocne dyżury aptek

TEATR i MUZYKA

TEATR MIEJSKI

STOW. KULTUR LIGA

Ofiary

Zamiast kwiatów na grób b. p.
Franciszki Rubinsteinowej ofiarują
na „Niedolę dziecięcą” zł. 10.—
Markusowie Littauer.

Stacje przeciwweneryczne

przy ul. Żeromskiego 4 i Łagiewnickiej 39

FILM SOWIECKI NA NOWYCH
TORACH

W Łodzi film pt. „Nowi ludzie” ukaże się na ekranie kina „Europa”. Premjera odbędzie się za kilka dni.

Kierownictwo ogólne nad stacjami spoczywa w ręku władz Czerwonego Krzyża. Nowe stacje kierowane będą pod względem fachowym przez specjalnie wyszkolonych przez dr. Dobrowolskiego sanitariuszy, których zaopatrzone w niezbędne medykamenty i leki. Ciężka inowacja jest wprowadzenie zupełnej dyskrekcji w stosunku do zgłaszających się mężczyzn. Nikt nie będzie pytany ani o nazwisko, ani o adres, ani o żadne inne szczególne, niemające związku z samym zabiegami lub poradą.

TEATR ROZMAITOSCI

Cegielniana 27. tel. 112-25.

Gościnne występy ulubionej subret

REGINY CUKIER
Dziś, w środę, o 9.30 wiecz.

„KOMEDJANTKA“

**Wtorek, w czwartek „DEM TATEN
ZYNDEK” z Regina Cukler**

Wkrótce gościnne występy

ALEKSANDRA GRANACHA

Obłęd endeckiej demagogii

Drugi dzień procesu Str. Narodowego

Wczoraj zeznawali oprócz przedstawicieli policji generał Olżyna-Wilczyński i poseł Wolczyński

Drugi dzień procesu - monstre przeciwko 19 członkom Str. Narodowego upłynął na przesłuchaniu zaledwie części świadków oskarżenia. Poza kilku mniej ważnymi świadkami dowodowymi, przesłuchano przed południem tylko asp. Brylaka, kierownika V brygady wydziału śledczego. Zeznania te trwały z górą cztery i pół godziny. Z obojętnością zaniepokojonych zjawili się mec. Nowodworski z Warszawy.

Obrona szła w trzech zasadniczych kierunkach. Walczono z zarzutem, że w łonie Str. Nar. istnieje tajna organizacja, ukrywana przed okiem władz bezpieczeństwa; że Str. Nar. jest odpowiedzialne za zajścia w dniu 3 maja przed katedrą; dążono do zdyskredytowania świadków oskarżenia, konfidentów policji.

A że często jeden adwokat pytał o to samo co drugi, że pytania nie raz były niezrozumiałe nie tylko dla świadka i publiczności, ale również dla prokuratora oraz komitetu sądownego — trzeba było po kilka razy wracać do tej samej sprawy, walczyć o te same szczegóły...

Adwokat warszawscy nie zabiegali jeszcze prawie wcale głosu. Na razie obronę prowadzi adw. Szwałder i... oskarżony adw. Kowalski, który w każdej sprawie ma coś do powiedzenia. Inni obrońcy zadają świadkom pytania tylko na niektóre okoliczności najbardziej ich interesujące.

Na sali wczoraj jeszcze mniej publiczności. Wstęp dalej ograniczony. Przednie ławki zajmują przedstawiciele władz, którzy z uwagą śledzą przebieg rozprawy. Na korytarzu dyżuruje oficer policji, w pobliżu gmachu sądu rozstawione są posterunki.

Rozprawa zaczęła się kilkanaście minut po 9-ej.

Konfiskata

Na wstępie obroncy składają wniosek,

aby sąd uchylił konfiskatę, jakiej podległo sprawozdanie ze sprawy, zamieszczone w „Ogłoszeniach”. Sąd uznał się niekompetentny... i wniosek odrzucił, traktując go jako demonstracyjny.

Jako pierwszy składa zeznanie św. Nowak, przodownik policji, który w dniu 3 maja pełnił służbę na ul. Senatorskiej. Świadek na czele oddziału policyjnego, złożonego z 15 ludzi zagroził drogę nielegalnemu pochodowi, złożonemu z około 1000 osób, który wyszedł z lokalu Str. Nar. na tejże ulicy i zamierzał przedostać się do katedry.

Chociażby po trupach

Kiedy świadek wezwał maszerujących do rozjeżdżenia się, od powiedziano mu:

„My jesteśmy uzbrojeni, jak i wy panowie!”, poczem z okrzykami:

„Precz z pacholami żydowskimi!”

zaatakowano policję kamieniami i rurkami żelaznymi. Świadek został uderzony w pierś, przewrócony na ziemię i dotkliwie potratowany.

Po dłuższej utarcce udało się garście policjantów rozprząść motłoch, mimo buńczucznych okrzyków:

„My chociażby po trupach musimy się dostać do katedry!”

Drugi zeznaje

św. Pacewicz,

funkcjonariusz służby śledczej w Warszawie, który zupełnie przypadkowo aresztował w dworcu Głównym w Warszawie oskarżonego Konarzewskiego, kiedy ten przybył z Łodzi z walizką, zawierającą nielegalne odezwy i druki.

Również

św. Śliwiński, przodownik policji z Warszawy, ustala szczegóły aresztowania Konarzewskiego.

Następny świadek, Piszczkowski, był tym, do którego zwracał się Konarzewski z prośbą o wskazanie drukarza. Świadek skomunikował go z Kierskim, myśląc, że chodzi tu o jakieś druki antyżydowskie, a tymczasem wydrukowane ulotki nosiły tytuł:

„Sprawa Zagórskiego”.

Bagnety i pałki gumowe

Pod przesłuchaniem tych świadków sąd zapoznaje się z dowodami rzeczowymi. Składają się na nie: kamienie, bagnety, pałki gumowe, obciążone drutem oraz stosy odezów, druków i rękopisów.

Na pytania sądu oskarżeni udzielają dodatkowych wyjaśnień.

Na pytanie przewodniczącego, skierowane do oskarżonego

Zeznania aspiranta Brylaka

Z kolei składa swe zeznanie kierownik politycznej brygady wydziału śledczego asp. Brylak.

Prowadził on wywiad konfidentalny na terenie Str. Narodowego, badając jego strukturę organizacyjną i działalność polityczną.

Organizacyjnie Str. Narodowe na terenie Łodzi podlegało zarządowi wojewódzkiemu przez zarząd okręgowy. Jednostką były koła partyjne, działające w poszczególnych dzielnicach miasta. Kół takich było osiem. Niezależnie od tego istniały t. zw. „sekcje młodych”, podzielone na drużyny, na czele których stoi drużynowy. „Młodzi” podlegają komendantowi wojewódzkiemu „sekcji młodych”.

Wszyscy oskarżeni piastowali w Str. Nar. jakieś mandaty: od prezesa i członka zarządu wojewódzkiego, poprzez płatnych funkcjonariuszy do prelegentów czy drużynowych. Ogólna liczba członków Str. Narodowego wynosiła w końcu 1933 roku 4 tysiące, obecnie zaś zmalała znacznie i nie przekracza 1000 osób.

Jeżeli chodzi o działalność, to przedstawia się ona w ten sposób, że pewna grupa osób z pośród członków stronnictwa wzięła sobie za cel obalenie przemocy obecnego rządu i ujęcie władzy w swe ręce.

Środki do obalenia rządu

Środkami do tego celu były: Zohydzenie rządu i znieważenie poszczególnych jego członków.

Stosowanie jaknajdalej idącej nagonki wobec poczynań rządu.

Prowadzenie „sekcji młodych” na wzór wojskowy.

Zaprawianie młodzieży do bojowych wystąpień ulicznych, połączone z ekscesami antyżydowskimi oraz do urządzania nielegalnych pochodów, atakowania policji itp.

Nawoływanie do zbrojenia się.

Zreorganizowanie struktury partyjnej na konspiracyjną przez podział na „setki” i „dziesiątki”.

Zebrania konspiracyjne o charakterze nielegalnym.

Szczęsnego, jak należy rozumieć zdanie, wyjęte z pisanego przez oskarżonego referatu, które dotyczy kwestji dojsca do władzy i brzmi:

„...zerwać z parlamentaryzmem, ta droga dla nas jest zamknięta”.

oskarżony wyjaśnia, że należy to rozumieć w sposób wręcz odwrotny, a mianowicie:

„że droga zerwania z parlamentaryzmem jest zamknięta”.

Oświadczenie to wywołuje powszechną wesołość i dowodzi wybitnych zdolności interpretacyjnych oskarżonego.

Osk. Podgórski

mówi o organizowaniu odczytów w lokalach partyjnych. Prelegentów było b. mało. Prelegent winien był czytać stale dzieła Dmowskiego, Rybarskiego, „Myśl Narodową”, „Gazetę Warszawską” i... „Ogłoszenia”. Często były wypadki niezadowolenia i członkowie mówili:

„My nie chcemy tego prelegenta!”

Osk. Kowalski

opowiada, iż pewnego razu za bronił przemawiać jakiemuś prelegentowi, który oświadczył, że należy „bić żydów”. Według oskarżonego,

„był to napewno prowokator!”

Kolportaż podburzających odezów i wydawanie biuletynów partyjnych na wzór rozkazów wojskowych itd.

W szczegółach działalność Stronnictwa Narodowego przedstawia się — w zeznaniach świadka — w sposób następujący:

Biuletyny p. Podgórskiego

Od lipca 1933 r. wydawane były przez Str. Nar. biuletyny redagowane przez Stefana Podgórskiego, a podpisywane początkowo przez adw. Kowalskiego, a następnie zarząd, który po każdorazowym odczytaniu, zostały niszczone. Biuletyny te zawierały wiele ustępów, noszących cechy przestępstwa.

Świadek cytuje tu najbardziej charakterystyczne części biuletynów:

W jednym z nich jest taka wzmianka:

„Kategorycznie zabraniam uczestniczenia w obławach na komunistów i złodziei, urządzanych przez policję. Komunistów wypatujemy do nogi wówczas, gdy rząd narodowy będzie u władzy”.

Nieco dalej:

„W ostatnich dniach na żądanie żyda Wiślickiego (!) rozpoczęły się w całej Polsce represje wobec członków Obozu Narodowego...”

Nawet okupacja moskiewska i niemiecka nie były tak uciążliwe, jak obecna okupacja żydowska”.

W innym biuletynie napisano:

„...rozpoczęła się akcja polakożercza, gdyż władze administracyjne skazały szeregi członków za rzekome wykroczenia na karę aresztu i grzywny...”

Jeszcze w innym:

„...Narodowiec, który odbył po winność więzienną, może być dumny, że cierpi dla Polski Narodowej...”

Agitacja przeciw pożyczce

Inny ustęp agituje przeciwko Pożyczce Narodowej słowami:

„...Posłowie i senatorowie Str. Nar. nie zadeklarowali żadnych kwot na pożyczkę...”

Następny biuletyn zawiera fragment:

„Precz zatem z sanacją, z państwem żydowskim, zaprzęgnięciem narodu polski w niewolę żydowską. Precz z bandą rabusiów, bandytów i wicherzycieli. Niech żyje polski rząd narodowy!”

Dalsze ustępy brzmią:

„...Sanacja na wsi została znienawidzona ostatecznie. Tylko po miastach pętają się jeszcze zwolennicy nietych ideologii żydów, lecz żydowskich piśniedzy, ale z tymi porachuje my się kiedyś.”

Co ma wisieć, nie utonie!...”

„Precz z bandą żydowsko-masońską - sanacyjną, niech żyje rząd narodowy...”

Jeden z biuletynów zawiera wzmiankę, dotyczącą uchwalenia nowej konstytucji:

„...za narodowcami wyszła cała opozycja i pozostali tylko żydzi i bebeki i

ta cała dintojra uchwalila to, co nzwano konstytucją.”

Czyje „paragrafy” mocniejsze?

Gdzieindziej świadek cytuje zdanie:

„zobaczmy czyje paragrafy będą mocniejsze...”

i wyjaśnia, że pod słowem „paragraf” rozumieli członkowie Str. Nar.

ciężkie łaski, obite gumą...”

Świadek o tem inny ustęp:

„Obozowcy! Pamiętajcie, że bez dobrego operowania „paragrafami”, wyborów nie wygramy!”

Dla zadokumentowania faktu, iż członkowie Str. Nar. dążyli do zbrojnego zamachu stanu, świadek cytuje zdanie jednego z biuletynów:

„Obóz Narodowy świadomy jest tego, że utworzenie Polski Narodowej nie może być osiągnięte jedynie tylko drogą wyborów...”

Dalsza część zeznań dotyczy przemówień na zebraniach. Oskarżony Stefan Podgórski na jednym z nich powiedział:

„Stronnictwo Narodowe jest stronnictwem rewolucyjnym — dążyć będzie do obalenia rządu obecnego...”

a zakończył okrzykiem:

„Precz z rządami żydowskimi w Polsce...”

Członek Str. Nar. Koperski powiedział kiedyś do zebranych, że „przez działalność komunistów policja nie może zwracać uwagi na nas”, komentując zarządzenie o zakazie pogramania policji w tropieniu komunistów i złodziei.

Osk. Patora w jednym z przemówień dowodził, że ludność Polski dzieli się na państwotwórców i antypaństwotwórców:

„Pierwsi to ci, którzy ciągną zyski — drudzy, to ci, co nie mają czym płacić podatków...”

Walczyli o to, aby Str. Nar. nie było odpowiedzialne za zajścia w dniu 3 maja przed katedrą; dążono do zdyskredytowania świadków oskarżenia, konfidentów policji.

A że często jeden adwokat pytał o to samo co drugi, że pytania nie raz były niezrozumiałe nie tylko dla świadka i publiczności, ale również dla prokuratora oraz komitetu sądownego — trzeba było po kilka razy wracać do tej samej sprawy, walczyć o te same szczegóły...

Adwokat warszawscy nie zabiegali jeszcze prawie wcale głosu. Na razie obronę prowadzi adw. Szwałder i... oskarżony adw. Kowalski, który w każdej sprawie ma coś do powiedzenia. Inni obrońcy zadają świadkom pytania tylko na niektóre okoliczności najbardziej ich interesujące.

Na sali wczoraj jeszcze mniej publiczności. Wstęp dalej ograniczony. Przednie ławki zajmują przedstawiciele władz, którzy z uwagą śledzą przebieg rozprawy. Na korytarzu dyżuruje oficer policji, w pobliżu gmachu sądu rozstawione są posterunki.

Rozprawa zaczęła się kilkanaście minut po 9-ej.

Na wstępie obroncy składają wniosek,

aby sąd uchylił konfiskatę, jakiej podległo sprawozdanie ze sprawy, zamieszczone w „Ogłoszeniach”. Sąd uznał się niekompetentny... i wniosek odrzucił, traktując go jako demonstracyjny.

Jako pierwszy składa zeznanie św. Nowak, przodownik policji, który w dniu 3 maja pełnił służbę na ul. Senatorskiej. Świadek na czele oddziału policyjnego, złożonego z 15 ludzi zagroził drogę nielegalnemu pochodowi, złożonemu z około 1000 osób, który wyszedł z lokalu Str. Nar. na tejże ulicy i zamierzał przedostać się do katedry.

„Precz z rządami żydowskimi w Polsce...”

Członek Str. Nar. Koperski powiedział kiedyś do zebranych, że „przez działalność komunistów policja nie może zwracać uwagi na nas”, komentując zarządzenie o zakazie pogramania policji w tropieniu komunistów i złodziei.

Osk. Patora w jednym z przemówień dowodził, że ludność Polski dzieli się na państwotwórców i antypaństwotwórców:

„Pierwsi to ci, którzy ciągną zyski — drudzy, to ci, co nie mają czym płacić podatków...”

Walka na ulicach

Adw. Kowalski na zebraniu rady wojewódzkiej wygłosił przemówienie, w którym świadczył:

„Str. Nar. dąży do zdobycia za wszelką cenę władzy w Polsce. Wszyscy powinni sobie zdawać z tego sprawę, że nie zdobędą tej władzy legalnie, lecz drogą walki czynnej przy użyciu przemocy...”

Grzegorzak zakończył przemówienie zwrotem:

„należy wykorzystać obecną sytuację, kiedy wszyscy są rozgorączczeni i rzeźwocześnie przystąpić

do walki czynnej na ulicach...”

Na zebraniu konspiracyjnym w mieszkaniu osk. Konarzewskiego — ciągnie dalej świadek, asp. Brylak — przewodniczący zebrania adw. Kowalski stwierdził, że partja przechodzi do pracy konspiracyjnej i

zebrania odbywać się będą w tajemnicy

w mieszkaniach „setników” lub „dziesiątników”.

Osk. Koźuchowski krytykował na zebraniu obecny ustrój w Polsce i wzywał wszystkich do walki na śmierć i życie

z rządem.

Osk. Konarzewski, omawiając taktykę przedwyborczą, powiedział, że należy dobrze posługiwać się „paragrafami”, by

„każdego z sanacji pogotowie zabierało wprost do szpitala ew. wprost na cmentarz...”

Osk. Czernik powiedział:

„...chwila zemsty nadchodzi, zbliża się dzień, w którym nastąpi ostateczna rozgrywka. Narodowcy na zamach odpowiadzą zamachem, krwią i krew...”

Osk. Grzegorzak w przemówieniu swem zaznaczył, że „narodowcy, gdy nie będą mogli zdobyć władzy drogą parlamentarną — to zdobędą ją

po bolszewicku przez terror...”

„...na dany znak ruszą narodowcy na Warszawę...”

Plugawe wymyślania na rząd

Inni oskarżeni w przemówieniach — ciągnie dalej asp. Brylak — mówili: „...W obecnym rządzie są sami

masoni, złodzieje i żydzi, z którymi się wkrótce rozprawimy i to w okrutny sposób.”

Fr. Laskowski na zebraniu koła - śródmieście powiedział:

Krwawe zbrodnie uszły bezkarnie mordom. i ta bezkarność pozwoliła na bezkarnie dalsze dokonywanie łajdactw.

„...banda, zorganizowana na

wzór chicagowski, grasuje bezczelnie po ziemiach polskich...”

Osk. Patora zaczął jedno ze swych przemówień od słowa:

„...Minister złodziej, generał złodziej — oto jedna

banda złodziejska.

W dalszym ciągu świadek obszernie mówi o przygotowaniu do wystąpienia przed kate-

(Dokończenie na str. 8-ej).

Obłęd endeckiej demagogii

(Dokończenie —)

dra i w świątyni w dniu Trzeciego Maja.

Stwierdza, że zajścia były przygotowane starannie, że w pobliżu katedry

ukryli narodowcy łaski, kije, kamienie i butelki,

by móc rzucić niemi w policję, że członkowie Str. Nar. atakowali funkcjonariuszy policji awanturowali się, zakłócili spokój świątyni, przerwali nabożeństwo.

Konspiracja po biciu Żydów

Po złożeniu zeznań, przewodniczący zarządza krótką przerwę. Po wznowieniu obrad obrona zaczyna generalny atak na świadka, który ten odpięra, posługując się rzeczowymi argumentami i danymi z akt dochodzenia oraz śledztwa.

ADW. ZIELIŃSKI: Czy otrzymano od konfidentów dane zgadzały się następnie w dochodzeniu?

ŚWIADEK: Tak jest, pokrywały się...

— Czy narodowcy gromadziła broń, odkryto jakieś składy broni?

— Nie, ale nielegalnie zaopatrzyli się w rewolwery i bagnety, oraz narzędzia do bicia.

Szeroko walkowana jest kwestja, czy w łonie Str. Nar. była jakaś zakonspirowana organizacja. Świadek stwierdza stanowczo, że istniała. Obrona stara się zbliżyć go z tropu.

Asp. Brylak wyjaśnia jednak, że konspiracja powstała po zamknięciu szeregu lokali narodowców po zajściach w dniu 3 maja i

ekscesach ulicznych, połączone z biciem Żydów i niszczeniem ich mienia.

Adw. Bryński stawia wniosek o niezwolenie świadkowi na zastanianie się tajemnicą służbową przy stwierdzeniu skąd ma wiadomości.

Sąd odrzuca wniosek po naradzie.

Następuje szereg pytań adw. Bryńskiego. Po jednym z nich, przewodniczący oświadcza, że nikt na sali nie rozumie o co właściwie obrońcy chodzi. Adw. Bryński rezygnuje na chwilę z badania świadka.

Tajemnica służbowa

Apl. adw. Grochowski ustala przy pomocy pytań, że informator wydziału śledczego Krzemiński był karany,

oraz, że drugi konfident, Zborowski, pracował tylko w łonie Str. Narodowego.

APL. ADW. GROCHOWSKI: A przy demaskowaniu PPS-łewicy nie?

ŚW.: Nie mogę na to pytanie odpowiedzieć, to tajemnica służbowa...

Adw. Kowalski zadaje szereg pytań dotyczących zajść w katedrze. Świadek odpowiada, że był poinformowany o przygotowywaniu zajść w dniu 3 maja i dlatego nie udzielił no zezwolenia Str. Narodowemu na pochód...

APL. ADW. GROCHOWSKI Skąd świadek wiedział, że kamienie, łaski, butelki itd. zostały przy

gotowane w pobliżu katedry właśnie 3 maja?

ŚW.: Donieśli mi o tem wywiadowcy i kościelnicy...

ADW. ZIELIŃSKI: Pociąg stworzono drużyny bojowe?

ŚW.: Dla uprawiania terrorki dziełem było masowe wybijanie szyb, bójki uliczne, bicie Żydów,

zalewanie żywności naftą i t. d.

Obrona stwierdza dalej, że konfident Krzemiński był nie raz, a dwa razy karany, m. in. w Kaliszu.

Znowu następuje szereg pytań, które trwają do godz. 3.

Przewodniczący zarządza przerwę obiadową do godz. 5.

Co mówi inspektor Niedzielski

Po wznowieniu rozpraw przed sądem staje insp. Niedzielski, komentując policji na m. Łódź. Opowiada on, że już od początku 1931 r. policja miała kłopot ze Str. Narodowym i musiała zorganizować tam wywiad konfidencyjny. W kwietniu 1932 r. rozpoczęły się

pierwsze rozruchy antyżydowskie na Bałutach.

Już 3 maja tegoż roku endecy chcieli demonstrować, ale były to tylko drobne wystąpienia. 3 maja ub. roku wszystkie kółka dzielnicowe zebrały się w swych lokalach, skąd nastąpił wymarsz do katedry lub do pobliskich kościołów. Dzielnicowa bałucka, zebrana w kościele Najświętszej Marii Panny, po skończonym nabożeństwie urządziła krwawe ekscesy antyżydowskie, po czym podeszła do katedry. Zajścia przed katedrą i w katedrze trwały kilka godzin i przechodziły rozmaite fazy napięcia. Szczegółów świadek nie podaje, gdyż przybył do katedry b. późno. Stwierdza jednak kategorycznie, iż uchwały co do organizacji ekscesów zapadły na zebraniu Str. Narodowego. Udział w rozruchach brały

elementy najgorszego gatunku rekrutujące się z nędzy, złodziei i prostytutki.

Przez rok 1934 po każdym zebraniu w lokalu przy ul. Młynarskiej, na Bałutach lała się krew. Następnym świadkiem, KOM. FRANKOWSKI przedstawia w tem samym świetle przebieg zajść w dniu 3 maja.

do katedry z wojewodą i do wódcę korpusu,

zauważył na lewo od schodów grupę młodzieży, która, jak mu

powiedziano, poprzednio już demonstrowała. Charakterystycznym jest, że z przodu tej grupy stały

dziewczęta w mundurach, gdy młodzież męska kryła się za niemi.

Gdy świadek wszedł do katedry, usłyszał głos jakiegoś prowodyra, który z tyłu wydawał rozkazy. Usiłował go schwycić, ale osobnik wymknął się. Wtedy przystąpił do świadka ask Romanowski i głośno zawołał „Co to jest, porządnym ludziom nie pozwala się wejść do kościoła i policja ich bije?”

W tym momencie padły z tłumu na policję butelki

i jednocześnie załutonowano „Rotę”.

Następny świadek, POSEFI WOLCZYŃSKI, przewodniczący komitetu ochodu święta, o powiada, że w momencie, gdy przytył do katedry zastał w przedsionku grupę młodzieży, która oświadczyła, że nie ruszy się z miejsca i do katedry nie kogo nie wpuści. Wtedy świadek zawezwał 100 rezerwistów, którzy

utworzyli szpalier i w ten sposób umożliwili władzom do stanie się do wnętrza.

Dalej nastąpiły znane już zajścia, przy czym św. zauważył ask. Koźuchowską, która zachowywała się głośno i wołała że „porabano sztandar”. Ale żadnego porabianego sztandaru nie było. Zajścia te były profanacją świątyni, świadomie zorganizowaną.

Następnym świadkiem jest przod. policji, Dobrodziej, ofiarą zajść w katedrze, albowiem został

uderzony cegłą w twarz.

Dzisiaj dalszy ciąg rozprawy.

P. B. P.

„ORBIS”

organizuje w każdą środę i sobotę ulgowe g. u. c. w. p. j. e. z. y. do

Francji, Belgii i Anglii

Zapisy nawet w dzień wyjazdu

BAL LEKARZY NA RZECZ TOZ

Tegoroczny bal lekarzy na rzecz TOZ zapowiada się imponująco.

Wiele nieznanych dotąd atrakcji orkiestra, tani i obfity bufet, a przede wszystkim dobre trunki dają gwarancję wesołej zabawy.

Sale filharmonii napewno z trudem zdołają pomieścić dnia 19 stycznia rb. liczne rzesze wyborców publiczności, która się na ten bal wybiera.

Pozostałe bilety w TOZ, Cegielniana 14, a w dniu balu przy kasie.

P. Annie Fabrykantównie z powodu śmierci

b. p. OJCA JEJ

wyraża szczerego współczucia składa

Zarząd T-wa Nies. Pom. Biednym Chorym i Położnicom „Linias-Hacholim” Łódź, Południowa 19.

P. Annie Fabrykantównie z powodu śmierci

b. p. OJCA JEJ

wyraża szczerego współczucia składa

Kolegium Lekarskie i Personel T-wa „Linias-Hacholim” w Łodzi Południowa 19.

Szefowi naszemu panu Stanisławowi Rubinsztajnowi z powodu śmierci

Żony Jego

wyraża szczere współczucie

PERSONEL Firmy St. Rubinsztajn i S-ka

Zatarg w przemyśle pluszowym

Krajowy związek wypowiedział umowę zbiorową z 1933 roku

Jak się dowiadujemy, Krajowy Związek Przemysłu Włókienniczego w Łodzi wypowiedział w dniu wczorajszym umowę zbiorową, zawartą w dniu 26 maja 1933 r. z klasowymi związkami zawodowymi, a regulującą warunki pracy (kaczy w przemyśle pluszowym).

Krajowy związek skierował do związków oraz do okręgowego inspektora pracy specjalne pismo, w którym jako motyw wypowiedzenia dotychczasowych warunków pracy podaje silną konkurencję przemysłowców pluszowych w innych miastach Polski. Według pisma Krajowego związku, zamiejscowe fabryki pluszu stosują znacznie niższe płace, niż zakłady łódzkie i jedynie

dzięki temu są one w stanie taniej kalkulować produkcję pluszu, a tem samem konkuruwać z wyrobami łódzkimi.

Obecna umowa w łódzkich fabrykach pluszu musi być, zdaniem przemysłowców, zrewidowana i odpowiednio zmodyfikowana w kierunku obniżenia stawek robotniczych.

Umowa expiruje w dniu 1 marca rb.

W ścisłym związku z tą sprawą odbyć się ma jeszcze w ciągu bieżącego tygodnia ogólne zgromadzenie robotników przemysłu pluszowego, na którym zajęte zostanie stanowisko do posunięcia przemysłowców.

Nowy spis abonentów

rozpocznie jutro rozsyłać PAST w Łodzi

Jak nas informuje łódzki oddział P. A. S. T., wyszedł już z druku, wydany przez ministerstwo poczt i telegrafów nowy spis abonentów telefonicznych na rok 1935, dotyczący sieci państwowych i koncesjonowanych.

Tegoroczny spis abonentów telefonicznych ukazał się według podziału na okręgi poczt i telegrafów.

Łódź, jako należąca do okręgu warszawskiego poczt i telegrafów, otrzyma spis, który zawierać będzie abonentów sieci państwowych i sieci koncesjonowanych PAST., znajdujących się na terenie tego okręgu za wyjątkiem miasta Warszawy.

Cena takiego spisu na okręg warszawski wyniesie w Łodzi zł. 1,50, które będą doliczone abonentowi do rachunku.

Łódzka PAST. przystępuje do rozsyłania spisu telefonów na rok 1935 już z dniem jutrzejszym.

Centrala łódzkiej PAST. sprze dać będzie również spis abonentów telefonicznych ogólnie - polski. Spis taki można nabyć za cenę zł. 5.— Również spis telefonów, doty-

czący miasta Warszawy będzie można nabyć w łódzkiej PAST.

Jak wiadomo, w roku ubiegłym każdy z abonentów telefonicznych zmuszony był nabyć spis abonentów ogólnie - polski, przy czym otrzymywał bezpłatnie spis dotyczący tylko Łodzi. W roku bieżącym zaniechano tego, wychodząc z założenia, że jeżeli abonent telefoniczny w Łodzi interesujący pozostałe okręgi, to może on sobie nabyć ogólnie - polski spis.

Pozatem dowiadujemy się, że mający być rozsyłany z dniem dzisiejszym spis abonentów zawierać będzie tych „właścicieli” telefonów, którzy podpisali deklaracje na założenie telefonów do dnia 15 września r. ub.

Co się tyczy pozostałych zgłoszonych abonentów, a w szczególności tych, którzy instalują u siebie telefon, obecnie korzystając z okresu bezpłatnego, to dla nich zostanie wydany dodatkowy specjalny spis, który ukaże się w końcu maja lub pierwszych dniach czerwca rb.

NOWI LUDZIE...

Nowe wspaniałe arcydzieło produkcji sowieckiej

Poraz pierwszy na ekranie dramat

z życia komunistów

Już wkrótce!

Grand-Kino

Pocz. o 4-ej
Dziś i dni
następnych!

Największy sukces światowych ekranów
FILM — POTĘGA

Gigantyczna epopeja filmowa wg. głośnej powieści STEVENSONA

„Wyspa Skarbów”

WALLACE BEERY, JACKIE COOPER,
Lionel Barrymore, Lewis Stone, Sue Collins

(słynna mała królowa Krystyna)

„Wyspa Skarbów” osiągnęła rekordy powodzenia w New-Jorku, Londynie, Paryżu, Rzymie, Wiedniu i Madrycie, gdzie wyświetlana jest od 6 miesięcy bez przerwy.

Nadprogram: Aktualności Paramountu i P. A. T.

Nowa zabawa yankesów

Konkurs na bańki mydlane

Amerykanie celują w wynajdywanie sensacyjnych, ekstrawaganckich konkursów. Najnowszym pomysłem w tej dziedzinie jest konkurs na bańki mydlane, który się odbył w słonecznej Florydzie. Regulamin osobliwego konkursu opiewał iż pierwszą nagrodę otrzyma ten czy ta, którego bańka mydlana okaże największą objętość i „przeżyje” najdłużej. — Bańki wolno było wydumuchać z rozrobionego mydła bez przymieszek i z pomocą słomek. W wielkiej sali po przemowie burmistrza, rozpoczął się konkurs z udziałem licznie zebranych amatorów. Wkrótce po sali fruwało moc bańek mydlanych, mieniących się pięknymi kolorami tęczy. Gdy przyszło jednak do pomiarów, oka-

zało się, że zwykle taśmy mierzące są zbyt grubym narzędziem dla mierzenia „poetyckich” a kruchych bańek. Sprobowano zatem aparat filmowy, operator filmował wszystkie wydumuchane bańki, a jury przeglądało taśmę filmową. — Jednocześnie mierzono czas, który ubiegał od wydumuchnięcia bańki do jej „zgonu”. Zwycięzcą w zawodach okazała się pewna młoda dama z okolic Florydy, której bańka osiągnęła aż 75 cm. średnicy i „przeżyła” blisko 12 minut. Nagabywana przez konkurentów mniej szczęśliwych o tajemnicę powodzenia, dama wyznała tylko to, że do wydumuchania bańki użyła kombinacji kilku gatunków mydła.

Co usłyszymy dziś przez radio?

6.45 Gimnastyka i muzyka z płyt.
12.10 Koncert zespołu salonowego
13.05 Arje operowe.
15.45 Fragment teatralny
16.00 Mała rewja w wyk. artystów teatru „Stara banda”
16.45 „Chwilka pytań”. Audycja dla dzieci starszych.
17.00 Arje operetkowe (płyty)
17.25 „Lekceważenie pracy domowej” (pogadanka)
17.35 Recital śpiewaczy Adama Kopeńszewskiego.
18.00 Muzyka (płyty)
18.15 J. Brahms: Trio fortepiano we c-moll op. 101.
18.45 Odczyt gospodarczy.
19.00 „W krainie kołysanek” — płyty
19.20 Pogadanka aktualna
19.30 Utwory na ksylofon (płyty)
20.00 Wieczór romansów cygańskich. Olga Kamińska (śpiew) i chóral Siemionowa.
21.00 Koncert szopenowski w wykonaniu Maryli Jonasówny

21.30 Muzyka (płyty)
21.40 Recital skrzypcowy Ireny Dubiskiej
22.15 Muzyka (płyty)
23.05 Muzyka taneczna

AUDYCJE ZAGRANICZNE
Stuttgart (523)
00.00 Koncert (Symfonia D-dur Schuberta, Koncert wiolonczelowy Schumana w wyk. Mainardi'ego Marsz Szuberta — Liszta).
Królewiec (291)
21.00 Oratorium Schumana „Raj i Peri”.
Strassburg (349)
21.45 Poemat symfoniczny Berlioz „Potępienie Fausta”.
Rzym (420)
21.00 Opera Verdiego „Traviata”.
Sottens (443)
20.35 Koncert (Symfonia Nr. 5 Szuberta, Koncert skrzypcowy Mendelssohna, Fragmenty symfoniczne „Lulu” Berga, „Rondes des Printemps” Debussy'ego).

Dzisiejsze audycje

„BANDYCI W RADJO”

„Bandy” z Fryderykiem Jarosym na czele są zdaje się jedyną bandą na świecie, której napad w tany jest nie z trwogą, a z radością. Słuchacze dowiedziawszy się o wizycie tego rodzaju bandytów w radio bezwzględnie złożą mimowolnie ręce do okłasków i zasiadą o godz. 16.00 przy aparatach radiowych, aby nie przeoczyć ani jednej piosenki, dowcipu, czy skeczu, w wykonaniu tego popularnego i lubianego zespołu.

JONASÓWNA I DUBISKA.

Program muzyczny Polskiego Radja przynosi dziś nazwiska dwu zaszczytnie znanych sił artystycznych jakimi są znana skrzypaczka Irena Dubiska i pianistka — Maryla Jonasówna. Maryla Jonasówna wystąpi jako odtwórczyni koncertu szopenowskiego o godz. 21.00, zaś Irena Dubiska w krótkim recitalu, składającym się z utworów kompozytorów polskich, o godz. 21.40 (r)

„LEKCEWAŻENIE PRACY DOMOWEJ”.

W powojennym gospodarstwie i stroju społecznym coraz poważniej zarysowuje się rola, jaką powinno odgrywać gospodarstwo domowe w ogólnej gospodarce krajowej. Poważnie myślące panie domu rozpoczynają tę pracę na serio, by racjonalnie przygotować szerokie masy kobiet oraz warsztaty ich pracy do tak ważnego zadania, które jakkolwiek zawsze istniało, dziś nagle przed nami się otwiera. Temat ten wyczerpująco omówi w swym odczycie radiowym o godz. 17.25 p. Kamila Nitschowa.

Walne zebranie Ż.K.M.

W sobotę, dnia 19 o godz. 8 w pierwszym a o 9 w drugim terminie odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej 115 doroczne walne zebranie Ż. K. M. w Łodzi na którym m. in. odbędzie się wybór nowych władz. Ze względu na ważność obrad zarząd klubu uprasza swych członków o jaknajliczniejszy udział.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Dyscyplina sportowa wzrosła wśród członków Ł. O. Z. P. N.

Okręg łódzki zrzesza 82 kluby i ponad 4.000 graczy

Jak już donosiliśmy, na mocy uchwały walnego zgromadzenia ŁOZPN. kluby klasy B, które w wyniku zeszłorocznych rozgrywek o mistrzostwo skazane zostały na spadek do klasy C, uniknęły przykrej degradacji, dzięki przyjęciu wniosku zgłoszonego przez zarząd.

Zarząd ŁOZPN. kierował się w tym wypadku tylko tym, że klasa C byłaby zbyt liczna, bo w ostatnich czasach kilka nowych towarzyszt zgłosiło się na członków ŁOZPN, natomiast B klasę miałbyśm zdekompilowaną ilościowo.

Wyjazd ping-pongistów do Londynu

Wyjazd polskiej reprezentacji tenisa stołowego na mistrzostwa świata w pierwszej połowie lutego do Londynu jest już właściwie zdecydowany. W skład reprezentacji wchodzi trzech zawodników: Erlich, Lewenhertz irawdopodobnie Gutek. Istnieje projekt urządzenia w Londynie meczu Polska — Anglia.

Walne zebranie Ligi PZPN.

W ciągu nadchodzącej soboty i niedzieli, 19 i 20 b. m. odbędzie się w Warszawie walne zgromadzenie Ligi PZPN. 2 ciekawszych wniosków, które wpłynęły na to zgromadzenie, p. ócz wniosku Podgórze, o magającego się unieważnienia powtórnego meczu Warszawa — ŁKS. w Łodzi (1:0), wpłynął również wniosek Warszawianki, by liga składała się stale z 11 klubów.

Bokserzy Kruszcendera walcą w Kaliszu

Drużyna bokserka pabjanickiego Kruszcendera walczyć będzie w nadchodzącą niedzielę w Kaliszu z teamem tamtejszych drużyn pięściarskich.

Już wkrótce

w „Casinie”

Dom Rotszyldów

Film, który olśniewa swą potęgą

Degradacji uniknęły: Szteru (Łódź), Burza (Pabjanice), Skra (Piotrków) i Żydowski Klub Sportowy z Sieradza. Ten ostatni wykazał w ubiegłym sezonie bardzo małą żywotność i już na początku sezonu wycofał się z rozgrywek o mistrzostwo.

Z klasy C do klasy B po zakończeniu rozgrywek o mistrzostwo zaawansowały zespoły TUR. (Pabjanice), Strzelec (Sieradz), Legia (Skalmierzyce) i Hakoah (Tomaszów). Pozostałe jeszcze otwartą sprawą meczu Zjednoczone — Sokół (Aleksandrów). O ile spotkanie to będzie powtórzone, to do klasy B zaawansuje zwycięzca, natomiast, gdyby nie doszło do powtórzenia meczu w klasie B znajdzie się zespół Zjednoczonych.

Obecnie ŁOZPN. liczy 82 członków. Kluby te zrzeszają w swych szeregach ponad 4 tys. piłkarzy. W klasie A mamy 10 klubów, w klasie B — 24 i w klasie C — 48 klubów. Boisk zdolnych do rozgrywek o mistrzostwo mamy na terenie Ł. O. Z. P. N. 27. Ogółem w ciągu sezonu rozegrano we wszystkich trzech klasach 507 meczów o mistrzostwo, oraz 176 meczów towarzyskich, włącznie pucharowych. Z drużynami

innych okręgów rozegrano 11 spotkań i 11 meczu ligowych.

W budżecie, uchwalonym przez walne zgromadzenie na rok przyszły, znajduje się suma 1500 zł., przewidzianych na opłatę trenera. Przypuszczała ŁOZPN. zużytkuje tę kwotę w ten sposób, iż zaangażuje jednego z trenerów krajowych, dla drużyn młodszych klas, a więc B i C.

Z prawdziwą satysfakcją stwierdzamy fakt, iż poczucie dyscypliny sportowej wzrosło zarówno wśród klubów, jak i czynnych piłkarzy. Ogółem w roku ubiegłym nałożono kar pieniężnych na 250 zł., z czego na mecze mistrzowskie przypadała niecałe 200 zł.

Dotychczas wszystkie walne zgromadzenia obsyłane były bardzo starannie przez kluby kaliskie. Na ostatnim zebraniu jednak ani jeden najpoważniejszy klub kaliski nie był reprezentowany. Nie zauważyliśmy delegatów KKS, Strzelca ani też Prosnę. Liczną delegację tworzyli przedstawiciele podokręgu tomaszowskiego. Tu każdy klub wysłał swych reprezentantów. Zresztą podokręg tomaszowski w roku ub. wykazał znacznie większą żywotność, niż podokręg kaliski.

Hokejowa klasa B rozpoczyna mistrzostwa w niedzielę

W nadchodzącą niedzielę rozpoczyna się w Łodzi rozgrywki hokejowe o mistrzostwo klasy B, które odbywać się będą również w tygodniu w dni powszednie. Najbliższe mecze o mistrzostwo kl. B będą następujące: 20 b. m. ŁKS. — Tryumf II, 23 b. m. (o 19-cj) Tryumf II — Union-Touring II 27 b. m. SKS. II — Union-Touring II.

Co do meczów o mistrzostwo klasy A, to pozostały jeszcze do rozegrania: SKS. — Union-Touring (20 b. m.) i Tryumf — ŁKS. (27 b. m.).

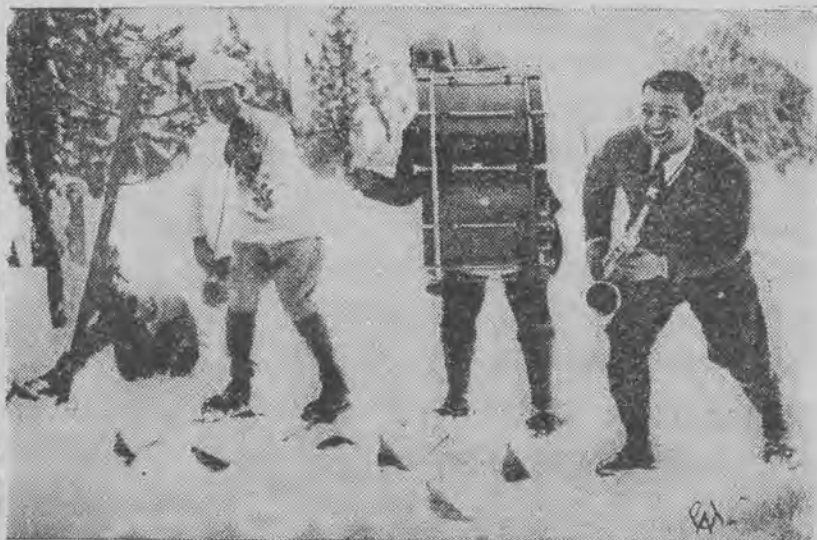
Flota drużyn hokejowych w okręgu łódzkim uległa w bieżącym sezonie zwiększeniu, przyczem zespoły hokejowe powstały również na prowincji, jak w Pabjanicach, Kaliszu, Piotrkowie i t. d.

Jeszcze jeden mecz IKP o mistrzostwo drużynowe Polski w Łodzi

W Łodzi odbędzie się w bieżącym sezonie tylko jeszcze jeden mecz o mistrzostwo drużynowe Polski w boksie. Będzie to mecz IKP, z Cuiavią w niedzielę, 27 b. m. Poza tym IKP walczyć będzie jeszcze po raz w Łodzi z Wartą i Makabi.

giej rundy odbędzie się w terminach następujących: 27 b. m. IKP. — Cuiavia w Łodzi, Warta — Makabi w Poznaniu, 17 lutego Cuiavia — Warta w Inowrocławiu i Makabi — IKP w Warszawie, 24 lutego Cuiavia — Makabi w Inowrocławiu i Warta — IKP. w Poznaniu.

Jazz na nartach

W jednej z modnych miejscowości górskich w Szwajcarii zespół jazzbandowy gra jeżdżąc na nartach

Casino

CODZIENNIE
ZACHWYCA i CZARUJE

JULIKA

(„GITTA ENDECKT IHR HERZ”)

rewelacyjna obsada: GITTA ALPAR
GUSTAW FRÖHLICH
TIBOR v. HALMAY

CENY MIEJSC ZNIŻONE!

KTO WYGRAŁ NA LOTERJI

W dziesiątym dniu ciągnięcia loterii główne wygrane padły na następujące numery:

Zł. 10.000 — 21894 22450 116472 172302 178755.

Zł. 5.000 — 2394 1C0096.

Zł. 2.000 — 16029 17952 31077 44106 46523 68276 78360 95264 98409 110555 118828 139536 143249 154493 157265 165893 169466.

Zł. 1.000 — 1700 4124 13497 23049 26767 27625 30820 34847 34936 35239 43193 44682 45364 47079 50135 51235 52754 57326 71885 82214 84972 84449 97362 99631 100713 104803 105188 107028 116495 116102 119307 119972 124031 125829 131731 138244 151374 151961 154384 166114 161295 174990 174677 178167.

Wielkie wygrane padają stale w szczęśliwej kolekturze **Kaftala LÓDŹ.** Ciągnięcie IV klasy trwa do 23 bm. Losy IV-ej klasy są jeszcze do nabycia.

WIELKIE WYGRANE padają stale w szczęśliwej kolekturze **Kaftala LÓDŹ.** Ciągnięcie IV klasy trwa do 23 bm. Losy IV-ej klasy są jeszcze do nabycia.

PO 200 ZŁOTYCH.
104 25 201 23 43 97 377 412 875 1190 324 81 563 605 13 908 52 58 2040 225 54 424 25 561 666 96 841 83 924 3009 165 90 226 439 518 615 55 824 70 936 4056 123 42 64 247 515 90 612 783 822 44 78 400 56 90 5599 774 808 6040 150 5 98 251 36 85 389 468 507 86 713 56 74 7155 602 831 8142 282 391 411 548 12 77 716 814 938 9039 135 94 227 47 97 320 446 68 614 833 918 20

10148 71 87 325 66 27 579 11078 242 221 466 741 97 98 12022 481 544 723 830 81 990 13015 103 319 60 78 449 512 638 852 922 14172 526 40 99 704 12 54 71 826 65 90 15056 78 266 380 436 53 557 61 631 842 905 25 16003 112 351 71 91 457 78 598 834 44 907 17063 223 40 361 76 88 465 97 645 83 98 769 79 842 965 18340 407 64 84 567 616 35 76 841 19055 281 304 64 74 98 479 616 20 25 738 48 54 855 59 942 56

20180 387 567 96 601 44 787 91 813 21010 87 93 160 221 345 67 648 707 815 20 3 941 22256 60 412 15 955 23057 61 95 119 374 648 97 762 837 64 976 24011 196 305 441 626 32 33 719 809 31 25112 396 97 456 90 543 68 69 96 743 832 93 942 99 26118 387 539 651 88 720 897 27394 471 5 748 92 878 28044 92 340 420 536 79 755 97 887 29070 85 11 252 413 82 560 677 917 35

30056 62 319 430 6 58 557 99 820 68 80 31024 236 38 72 448 506 22 608 75 987 32047 54 7 170 301 628 785 880 921 48 66 33173 85 89 200 74 83 365 59 600 782 89 843 98 902 18 34003 332 402 37 68 80 504 56 684 726 29 71 35312 25 415 60 651 84 812 971 36063 96 129 427 550 95 621 38 51 88 9 721 65 811 14 952 74 78 37028 129 31 357 499 631 757 38111 204 87 44 380 545 645 46 56 8 86 783 4 824 986 39047 83 380 485 650 767 852 72

40075 145 48 451 618 45 60 874 929 41038 94 247 387 97 414 88 95 528 75 93 652 9 700 875 42136 445 579 781 938 43079 235 72 4 396 626 710 953 44074 7 236 49 67 300 14 29 452 3 671 720 57 812 935 45134 58 246 301 761 91 87 46087 137 96 224 25 12 45 93 94 448 893 992 47045 58 317 99 496 537 690 4 720 14 54 938 65 76 98 48139 302 52 431 431 366 50 868 932 89 49052 113 264 450 509 48 613 82 710 23 40 6 61 92

50074 173 214 20 8 36 410 18 528 35 658 82 843 51198 266 421 865 935 66 52246 568 714 9 35 69 812 80 53027 212 37 46 75 301 11 37 474 504 24 48 77 694 718 849 55 961 82 54009 349 80 629 800 983 5 55027 202 313 53 93 403 87 683 842 51 922 56158 389 437 43 61 7 528 45 605 99 728 893 954 57040 90 206 44 369 533 608 767 854 58190 2 36 552 645 35 81 755 973 59009 79 114 237 51 362 400 39 60 94 600 63 840

60071 83 558 619 61022 168 325 429 40 516 70 612 62025 75 106 29 211 83 370 579 881 715 28 12 63 73 875 97 952 63150 56 69 76 86 231 303 412 626 64 965 64100 372 504 69 718 65048 79 110 88 29 33 712 82 805 66283 460 873 906 74 67460 75 682 89 821 52 46 951 68125 37 201 6 18 38 62 316 66 405 21 646 794 810 71 65 918 980

69093 169 322 417 56 9 619 80 731 65 892 921 59 70102 200 80 95 352 429 72 76 7 84 506 71 686 892 905 71093 145 80 433 511 3 87 643 783 861 913 79 72161 228 33 84 95 350 493 560 746 895 96 73036 153 456 522 664 724 826 54 69 74176 471 586 708 67 896 969 88 75 123 316 458 62 528 30 678 742 824 43 80 76031 3 106 15 404 36 48 556 651 812 989 77130 288 494 628 811 78103 316 403 23 572 643 77 781 830 918 79191 349 454 521 40 59 86 635 913.

80125 636 84 786 964 81041 196 349 490 521 654 771 877 911 56 82077 111 323 585 658 705 74 861 986 83001 312 417 621 41 817 97 84160 434 97 634 825 76 84 937 85119 57 247 62 6 309 76 99 411 873 86019 230 75 97 458 561 64 5 660 733 74 87176 361 428 699 829 85 920 88035 239 495 714 95 89197 219 70 818 52 476.

90369 426 526 638 55 782 948 73 91091 124 69 89 341 405 25 722 39 40 79 921 63 92155 70 78 217 23 346 457 563 620 4 78 777 866 84 906 78 82 93015 83 145 75 224 44 99 513 658 94072 322 419 33 567 99 650 37 51 732 91 941 79 93 95077 106 473 777 947 96050 116 203 66 314 435 43 708 892 963 70 97002 15 224 28 465 707 39 835 923 98031 83 283 387 402 676 769 99165 98 213 952.

100031 242 439 59 521 70 870 600 709 818 24 60 86 101160 324 556 896 951 69 102002 18 145 369 601 703 41 80 868 978 103000 126 269 425 76 574 775 92 814 983 104093 101 31 210 370 487 601 730 838 50 69 461 105036 216 335 68 465 80 506 7 615 87 796 106371 580 683 835 43 979 86 107010 50 118 376 79 513 29 38 789 876 80 89 934 67 108048 274 317 63 434 72 77 671 778 109139 89 218 59 334 44 523 811 78 939

110056 211 79 386 402 797 111093 177 226 50 380 459 566 85 692 869 85 112341 402 47 54 65 94 658 99 788 925 69 71 113029 47 307 915 62 91 114006 88 154 206 41 306 64 92 433 513 700 702 45 843 66 115004 55 133 312 48 84 621 903 26 116053 98 157 256 98 329 888 117328 634 60 816 118320 453 82 642 98 722 88 97 901 119077 350 521 54 84 704 913.

120230 301 78 414 96 533 39 626 755 867 972 121071 80 221 328 43 439 66 75 99 534 605 97 931 122034 57 141 406 49 674 784 836 958 123182 93 208 377 623 730 918 124109 35 40 282 301 433 519 707 848 914 85 125007 21 33 303 65 486 605 41 931 126124 87 219 303 44 528 610 50 788 840 952 127002 34 228 57 415 580 83 99 647 816 84 128107 370 451 502 37 35 46 724 892 129131 337 9 64 407 64 553 700.

130018 53 3 52 785 893 930 131022 48 250 398 551 759 825 63 132002 6 13 88 133 306 96 474 533 55 60 615 707 873 980 133000 8 43 132 90 381 506 21 646 782 92 134012 38 67 127 85 320 71 85 758 896 135010 82 97 259 61 405 43 598 648 990 136057 244 443 5 60 821 917 137019 182 352 88 473 586 769 82 138012 45 74 98 169 75 338 555 885 139224 6 371 727 900 58.

140032 54 245 563 732 826 985 141028 76 209 495 033 716 71 96 879 142006 74 130 98 235 644 761 800 5 143045 101 90 228 82 449 541 856 929 144031 3 606 758 76 930 958 90 145070 6 138 309 418 15 576 662 90 146218 409 36 72 564 699 743 996 147020 266 337 526 601 82 908 148013 48 71 216 56 314 457 637 54 890 961 149014 64 81 150 637 60 78 88 737 96.

150116 284 362 645 56 806 934 151016 197 256 60 342 533 630 99 152099 264 72 611 52 810 30 95 13113 28 49 253 520 609 749 154030 110 756 684 86 766 816 39 155039 545 644 885 156022 8 56 953 157245 81 364 82 4 526 653 64 793 844 803 41 158013 18 70 01 140 90 300 46 60 700 834 914 40 80 159008 28 335 75 484 597 816 57.

160000 26 48 169 72 242 66 76 328 89 470 798 885 161105 33 209 365 80 421 716 992 162038 44 5 153 384 443 603 828 52 70 981 6 163000 101 66 308 21 746 881 901 164202 313 423 30 46 791 811 51 80 165019 50 6 136 82 235 98 313 90 437 549 684 924 536 166221 338 439 571 774 89 844 920 7 99 167005 246 305 17 27 578 600 887 168025 121 311 544 74 610 786 169015 120 73 231 53 400 19 572 93 805 77 8.

170000 157 250 372 416 515 94 5 800 85 935 171037 80 4 226 66 93 425 6 77 546 70 640 908 30 4 172042 94 274 325 60 570 760 1010 173112 62 236 63 376 477 92 533 54 620 83 907 38 99 174070 68 88 132 334 91 402 47 513 29 693 868 175100 245 95 349 502 623 703 843 977 176156 375 455 759 804 34 177038 73 155 206 354 574 682 759 80 827 178079 133 383 433 79 603 96 7 98 744 77 942 179288 89 92 518 602 47 61 3 928.

W następnym ciągnięciu padło:

10.000 zł. — 82803 152489 179335.

5.000 — 9170 58264 73932 110681 133337.

2.000 — 844 20279 34700 49642 52094 55604 77551 101501 104103 113011 120605 132360 144190 147127 160853 161394.

1.000 — 1341 4300 4870 18053 15236 21870 33956 37648 35745 42063 45073 48376 50949 54582 56888 59118 56589 59695 60295 66876 66916 71204 75085 79448 86589 89593 89979 94478 115070 115485 117526 129101 127099 126807 136299 137104 140091 142383 143237 152440 153882 165801 167853 168957 170186 173505 179520 179971.

1.000 — 1341 4300 4870 18053 15236 21870 33956 37648 35745 42063 45073 48376 50949 54582 56888 59118 56589 59695 60295 66876 66916 71204 75085 79448 86589 89593 89979 94478 115070 115485 117526 129101 127099 126807 136299 137104 140091 142383 143237 152440 153882 165801 167853 168957 170186 173505 179520 179971.

1.000 — 1341 4300 4870 18053 15236 21870 33956 37648 35745 42063 45073 48376 50949 54582 56888 59118 56589 59695 60295 66876 66916 71204 75085 79448 86589 89593 89979 94478 115070 115485 117526 129101 127099 126807 136299 137104 140091 142383 143237 152440 153882 165801 167853 168957 170186 173505 179520 179971.

1.000 — 1341 4300 4870 18053 15236 21870 33956 37648 35745 42063 45073 48376 50949 54582 56888 59118 56589 59695 60295 66876 66916 71204 75085 79448 86589 89593 89979 94478 115070 115485 117526 129101 127099 126807 136299 137104 140091 142383 143237 152440 153882 165801 167853 168957 170186 173505 179520 179971.

1.000 — 1341 4300 4870 18053 15236 21870 33956 37648 35745 42063 45073 48376 50949 54582 56888 59118 56589 59695 60295 66876 66916 71204 75085 79448 86589 89593 89979 94478 115070 115485 117526 129101 127099 126807 136299 137104 140091 142383 143237 152440 153882 165801 167853 168957 170186 173505 179520 179971.

1.000 — 1341 4300 4870 18053 15236 21870 33956 37648 35745 42063 45073 48376 50949 54582 56888 59118 56589 59695 60295 66876 66916 71204 75085 79448 86589 89593 89979 94478 115070 115485 117526 129101 127099 126807 136299 137104 140091 142383 143237 152440 153882 165801 167853 168957 170186 173505 179520 179971.

1.000 — 1341 4300 4870 18053 15236 21870 33956 37648 35745 42063 45073 48376 50949 54582 56888 59118 56589 59695 60295 66876 66916 71204 75085 79448 86589 89593 89979 94478 115070 115485 117526 129101 127099 126807 136299 137104 140091 142383 143237 152440 153882 165801 167853 168957 170186 173505 179520 179971.

1.000 — 1341 4300 4870 18053 15236 21870 33956 37648 35745 42063 45073 48376 50949 54582 56888 59118 56589 59695 60295 66876 66916 71204 75085 79448 86589 89593 89979 94478 115070 115485 117526 129101 127099 126807 136299 137104 140091 142383 143237 152440 153882 165801 167853 168957 170186 173505 179520 179971.

1.000 — 1341 4300 4870 18053 15236 21870 33956 37648 35745 42063 45073 48376 50949 54582 56888 59118 56589 59695 60295 66876 66916 71204 75085 79448 86589 89593 89979 94478 115070 115485 117526 129101 127099 126807 136299 137104 140091 142383 143237 152440 153882 165801 167853 168957 170186 173505 179520 179971.

1.000 — 1341 4300 4870 18053 15236 21870 33956 37648 35745 42063 45073 48376 50949 54582 56888 59118 56589 59695 60295 66876 66916 71204 75085 79448 86589 89593 89979 94478 115070 115485 117526 129101 127099 126807 136299 137104 140091 142383 143237 152440 153882 165801 167853 168957 170186 173505 179520 179971.

1.000 — 1341 4300 4870 18053 15236 21870

66 radców izby zamiast 72

Rząd nie zamierza przeprowadzić kooptacji

Liczba członków łódzkiego samorządu gospodarczego zmniejszy się o 6 osób

Sprawa nominacji przez ministra przemysłu i handlu 6-ciu radców izby przemysłowej w Łodzi natrafia na pewne trudności, wobec usilnych zabiegów poszczególnych grup gospodarczych o uzyskanie swych przedstawicieli w samorządzie gospodarczym. Pomimo jednak tych usiłowań nazwiska radców, powołanych z nominacji, ogłoszone będą w „Monitorze Polskim” w najbliższych dniach.

W kolach rządowych rozwa-

żana jest również sprawa KOOPTACJI 6-CIU RADCÓW IZBY ŁÓDZKIEJ.

W sprawie tej istnieje w kolach rządowych tendencja do NIEPRZEPROWADZANIA KOOPTACJI.

Jak wiadomo, liczba ustawowa członków izby łódzkiej wynosi tylko 66-ciu, natomiast dalszych 6-ciu radców może być dokooptowanych. Dotychczasowa liczba radców wynosiła 72, obecnie natomiast po wyborach

do izby, min. przem. i handlu stanęło na odmiennym stanowisku. Intencją rządu jest ew. wprowadzenie do izby 6-ciu radców z kooptacji nie już obecnie, lecz dopiero w ciągu trwania kadencji, w razie ujawnienia się nowych potrzeb gospodarczych okręgu lub poszczególnych grup. Gdyby bowiem w czasie trwania kadencji izby powstała nowa gałąź przemysłu w Łodzi, posiadająca szczególne znaczenie dla państwa —

nie mogłaby ona uzyskać w izbie swego przedstawiciela, gdyż wszystkie 72 mandaty byłyby już obsadzone. Zarezerwowanie ich natomiast dla nowych potrzeb gospodarczych okręgu byłoby, zdaniem rządu, zgodne z intencjami ustawodawcy i z ewentualnymi zadaniami, które mogą się dopiero w przyszłości wyłonić. Sprawa ta będzie zacydowana również w najbliższych dniach.

RYNEK PIENIĘŻNY

Cedula giełdy łódzkiej

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano:

	Sprzedaż	Kupno
Dolary	5.34	5.28
Budowlana	46.75	46.50
Dolarówka	53.50	53.25
inwestycyjna	116.79	116.25
Stabilizacyjna	70.50	70.25
Bank Polski	98.—	97.—
Tendencja utrzymana.		

Warszawska giełda pieniężna

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo - dewizowej w Warszawie zapotrzebowanie na dewizy było mniejsze, przy tendencji na ogół niejednorodnej. Notowano: Berlin — 212.50, Belgja 123.90, Gdańsk 172.86, Londyn 25.91, Amsterdam 358.25, Medjolan 45.31, przekaz telegraficzny na Nowy Jork 5.30.38, Paryż 34.93.50, Praga 22.12, Sztokholm 133.60, Zurych 171.46. W obrotach prywatnych: marka niemiecka 196.50, szyling austriacki 99.15, korona czechosłowacka 21.79, frank francuski 34.91, frank szwajcarski 171.30, pengo węgierski 101, funt sterlingowy 25.95, dolar gotówkowy 5.28.15, dolar złoty 8.91, rubel złoty 4.58.50, rubel srebrny 1.09, bilon 0.70. Bank Polski płać za banknoty dolarowe 5.26.

AKCJE

Na rynku akcyjnym również panowała tendencja niejednorodna, przeważnie jednak słabsza. Notowano: Bank Polski 97, Lilpopy 10.10 — 10.15, Norblin 34 — 34.50, Starchowice 13.10. W transakcjach drobnych i nielicznych: Górski 12.

PAPIERY PROCENTOWE

Na rynku papierów procentowych państwowych i prywatnych przeważała tendencja mocna, ruch jednakże był słaby. Notowano: 3 proc. budowlana 46.70, 4 proc. inwestycyjna zwykła 116.35, serjowa 118.50, 5 proc. konwersyjna 65 — 65.50 — 65.25, 5 proc. kolejowa 60.75, 6 proc. dolarowa 76.7 proc. stabilizacyjna 70.50 — 71.25, w od cinkach po 500 dolarów 71 — 71.25 8 proc. obligacje budowlane BGK. I em. 93, 7 proc. ziemskie dolarowe 48.50, 5 proc. Warszawskie stare 72.25 5 proc. Warszawy nowe 61.25 — 61.13 — 61.38.

Notowania giełdy zbożowo-towarowej w Łodzi

Żyto 14.25 — 14.50, pszenica 17.75 — 18.25, jęczmień przemiatany 16.50 — 17, jęczmień browarny 19.50 — 20.50, owies zbierany 13.75 — 14.25, owies jednolity 14.75 — 15.25, mąka żytnia 1) 21.25 — 22.25, mąka żytnia 2) 22.25 — 23.25, mąka pszenna 27.90 — 29.50, otręby żytnie 8.75 — 9, otręby pszenne 9.25 — 9.50, otręby pszenne grube 9.50 — 9.75, rzepak 36 — 41, groch Victoria 42 — 46, makuch lniany 16 — 17, makuch rzepakowy 13 — 14, konieczyna czerwona 100 — 130, konieczyna biała 70 — 100, wyka 20 — 22, peluska 20 — 22, ziemniaki jadalne 3 — 3.50, mak niebieski — sruć scya 20 — 20.50. Usposobienie spokojne.

ADMIRAL
czyste i krwi
arab tańczy
na parkie-
cie najnow-
sze tańce
oraz pełny
program atrakc.
Codziennie Five
Rest-Dancing
TABARIX
kons. 1 zł.
Gabinet

Kupiec nie jest wywiadownią!

Nie można oskarżać odbiorców, którzy wogóle nie kupują

W dniu dzisiejszym odbędzie się w ministerstwie skarbu decydująca konferencja w sprawie art. 54 rozporządzenia wykonawczego do ordynacji podatkowej.

Z ramienia kupiectwa łódzkiego w konferencji tej wezmą udział pp.: prezes J. Lewszajn i dyr. M. Heyman.

Zagadnienie to oświeciliśmy już obszernie w szeregu wywiadach i opinii, udzielonych nam przez poszczególne organizacje kupieckie. Uzupełniając stanowisko ich, przytaczamy poniżej opinie prezesa Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców Polskich (Główna 145) radcy izby Przemysłowo - Handlowej p. K. Chądzyńskiego.

Jakkolwiek stowarzyszenie nasze nie reprezentuje zbyt wielkiej ilości kupców i przemysłowców branży włókienniczej, to jednak na posiedzeniach zarządu sprawa art. 54 p. 2 rozporządzenia wykonawczego do ordynacji podatkowej była omawiana.

Art. 54 dzisiaj obowiązujący we włókiennictwie, jutro może być rozszerzony i wprowadzony do innych branż.

Dlatego sprawa artykułu tego jest aktualna nie tylko dla kupców i przemysłowców branży włókienniczej. Rząd chcąc ujawnić

pożądane pośrednictwo i aby mieć możność

określenia wysokości obrotów różnych firm, podejrzanych o nieuczciwe określenie ich wysokości, wprowadził w życie art. 54.

Przy sprzedaży hurtowej kupiec często znajduje się w bardzo trudnej sytuacji, gdyż kupujący nie zawsze chce ujawnić swe nazwisko, względnie podaje, że

kupuje towar z polecenia

takiego czy innego kupca, detalisty, czy półhurtownika, czego naturalnie

hurtownik sprawdzić nie może.

Dlatego też kupujący bardzo często może oskarżać osoby, które wogóle towaru nie nabywają, lub tylko mniejszą ilość.

Jak wynika z powyższego art. 54 p. 2 nie rozwiązuje zagadnienia, lecz przeciwnie — wprowadza

jeszcze większy chaos.

Trzeba stwierdzić, że kupiectwo nie może przeprowadzać ścisłego wywiadu, chociażby dlatego, że naraża się wszystkim swoim klientom. — Sprawę tę mogą załatwić tylko urzędy skarbowe za pomocą swoich własnych organów, jak komisje rzeczoznawcy, odpowiedniej rzeczowej kontroli ksiąg itd.

Łódź obawia się skutków

oddłużenia rolnictwa polskiego

Kwestja oddłużenia rolnictwa, została, jak wiadomo, załatwiona przez wydanie rozporządzenia prezydenta R. P. 24 października 1934 roku. Jakkolwiek sprawa ta nie zainteresowała specjalnie łódzkiego przemysłu włókienniczego, gdyż nie ma on bezpośredniego kontaktu z rolnictwem,

ani wielkich wierzytelności u rolników, to jednak sfery włókiennicze miały nadzieję, że dekrety oddłużeniowe będą szły po linii interesów przemysłu łódzkiego, ponieważ rolnictwo częściowo oddłużone będzie mogło

zwiększyć siłę nabywczą, co ożywiłoby wymianę pomiędzy włókiennictwem.

Długi rolników powstałe z tytułu nabycia towarów włókienniczych

w większej ilości, przedewszystkiem u kupców prowincjonalnych, szczególnie zobowiązanią wekslowe

podlegają oddłużeniu.

Długi te przeważnie nie będą przekraczały 500 złotych, nie będą więc spłacane w myśl art. 13 rozporządzenia z 24.X 1934 roku papierami wartościowym. W stosunku do tych długów będą miały moc przepisy o rozstrzeżeniu tych długów; przepisy powyższe przewidują, że zapłata długów, których płatność już zastała, względnie nastąpi przed dniem 1 kwietnia 1935 roku ustala się w 28 równych ratach, płatnych w dniach 1 kwietnia i 1 października każdego roku, przy czym pierwsza rata przypada na dzień 1 kwietnia.

Jaki widać z powyższego, kupiec prowincjonalny zostanie spłacony obecnie w ciągu 14 lat, co właśnie godzi w interesy przemysłu włókienniczego. Aby temu przeciwdziałać, należy w miarę możliwości ograniczyć wypadki tak daleko idącego rozstrzeżenia wierzytelności,

pochodzących z kredytów towarowych włókienniczych oraz dążyć należy do znalezienia sposobu

upłynnienia tych wierzytelności, które zostaną orzeczeniem urzędów rozjemczych rozstrzeżone. W tym celu nieodzownym wydaje się zapewnienie w drodze wyraźnego przepisu rozporządzenia wykonawczego oraz ew. pouczenia przewodniczących urzędów rozjemczych, aby przepisy 46 rozporządzenia były w jaknajszerszej mierze stosowane, dając prawo urzędowi rozjemczemu, na wniosek wierzycieli, według swego uznania

uwzględniając położenie majątkowe zarówno dłużnika, jak i wierzyciela, orzekać

natychmiastową spłatę całego długu,

względnie rozłożyć spłatę na terminy krótsze itd. Jednocześnie w odniesieniu do wypadków, gdy urzędy rozjemcze orzeczeniem swym dokonują rozłożenia spłat długów tego typu, należy umożliwić upłynnienie rozstrzeżonych wierzytelności, przez wykorzystanie dla tych celów aparatu banku akceptacyjnego.

NOTOWANIA BAWELNY NOWY JORK

Loco 12.65 styczeń 12.30 luty 12.43 marzec 12.47 — 49 kwiecień 12.51 maj 12.55 — 56 czerwiec 12.55 lipiec 12.55 sierpień 12.50 wrzesień 12.45 październik 12.41 — 42, listopad 12.45 grudzień 12.50.

NOTOWANIA BAWELNY NOWY ORLEAN

Loco 12.49 styczeń 12.30 — 35, marzec 12.49 maj 12.56 lipiec 12.75 październik 12.42 grudzień 14.43.

LIVERPOOL

Loco 7.11 styczeń 6.88 luty 6.87 marzec 6.86 kwiecień 6.84 maj 6.83 czerwiec 6.81 lipiec 6.80 sierpień 6.76 wrzesień 6.73 październik 6.69 listopad 6.68 grudzień 6.62 styczeń 6.62.

Egipska: loco 8.97 listopad — styczeń 8.63 marzec 8.60 maj 8.61 lipiec 8.61 październik 8.58 listopad 8.58 styczeń 8.60.

Upper: loco 7.99 styczeń 7.76 marzec 7.68 maj 7.64 lipiec 7.50 październik 7.47 listopad 7.47 styczeń 7.43.

BREMA

Loco 14.62 marzec 14.29 maj 14.78 lipiec 14.78.

ALEKSANDRIA

Sakkelaridis: styczeń 16.07 marzec 15.99 maj 16.05 lipiec 16.00 listopad 16.23.

Ashmouni: luty 13.76 kwiecień 13.78 czerwiec 13.78 październik 13.63.

Zupełny zastój

na rynku tkanin wełnianych

Rynek tkanin wełnianych damskich i męskich przeżywa obecnie kompletny zastój. Zapotrzebowanie klientów jest minimalne, transakcje zawierano w wyjątkowych wypadkach na małe sumy.

Na zastój wpływa bardzo poważnie wejście w życie art. 54 ordynacji podatkowej, żądającego

ujawniania odbiorców przy transakcjach gotówkowych.

Firmy, prowadzące prawidłowe księgi handlowe obawiają się dyskwalifikacji tych ksiąg w wypadku nieujawnienia odbiorców, z drugiej zaś strony, odbiorcy omijają firmy prowadzące prawidłowe księgi,

przerzucając się do firm anonimowych z którymi zawierają wszelkie transakcje. Nic dziwnego

go więc, że obroty z firmami legalnymi ostatnio zmalały.

Producenci tkanin wełnianych przygotowują się do sezonu letniego.

Produkcja towarów jest jednak niezbyt wielka,

nikt bowiem z dostawców nie chce się zbyt angażować, nie wie na jakie ew. zapotrzebowanie może liczyć. Ceny tkanin letnich w sezonie zostały na ogół utrzymane w granicach cen, jakie obowiązywały w sezonie letnim r. ub. przy tendencji co najmniej słabszej.

Wypłacalność klientów, narażona, jest dobra, co tłumaczyć należy tem, iż odbiorcy, w obliczu sezonu, chcą sobie zapewnić otrzymanie dalszych kredytów.

Przedsiębiorstwo wywozu śmieci „POSTĘP”

Łódź
Nawrot 34
tel. 183-79

komunikuje, iż codzienna wywózka śmieci w metalowych, szczelnie zamkniętych skrzyniach kosztuje zł. 10 miesięcznie.
Skrzynie metalowe, które kosztują zł. 36. — wstawie przedsiębiorstwo w styczniu bezpłatnie.

DOKTOR KLINGER

spec. chor. weneryczn., skórnych i włosów (porady seksualne)
Leczenie niemocy płciowej.
Andrzeja 2, tel. 132-28
Przyjmuje od 9-11 rano i od 6-8 w
W niedziele i święta od 10-12

Dr. med.

Albert Gottlieb

powrócił

Położnictwo i choroby kobiece
Piotrkowska 26, tel. 177-50
Przyjmuje od 4-6 po poł.

Dr. Ludwik Falk

Choroby skórne i weneryczne
Nawrot 7, tel. 128-07.
przyjmuje 10-12 i od 5-7

Dr. J. Nadel

AKUSZER-GINEKOLOG

przyjmuje od 10-12 i 4-8 w.
Andrzeja 4, tel. 228-92

Dr. med. Wołkowyski

przeprowadził się na ul.
Cegielniana 11 tel. 238-02
Choroby weneryczne, moczopłotowe i skórne
Przyjmuje od 8-12, 4-9 w.
w niedz. i święta od 9 do 1 po poł.
Dla pań oddzielna poczekalnia

DOKTOR

Brotman

Nawrot 39, telef. 103 05
Choroby weneryczne, moczopłotowe i skórne
Od 9-11 i od 5-8. Dla pań od 4-5.

Dr. Jan Polak

choroby wewnętrzne i alergiczne
(astma, migrena, pokrzywka, reumatyzm i t. d.)
Nawrot 7, tel. 164 21
godz. przyjęć 5-7.30
Elektro i światłolecznictwo.

Do akt. Nr. Km. 1615 34

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 7 zam. w Łodzi przy ul. Żwirki 26
na zasadzie art. 602 K. P. C.
ogłasza, że w dn. 22 stycznia 1935 r. o godz. 13 w Łodzi przy ulicy Południowej 52 u Abrahama Drezgara odbędzie się publiczna licytacja ruchoomości, a mianowicie:
25 sztuk towa u bawelnianego oszacowanego na łączną sumę zł. 65) który można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dn. 29.12.34 r.
Komornik (—) K. Sobolewski

Kino-Teatry „METRO” i „ADRIA”

wyświetlają dziś

Jej Wysokość Całuje

W rol. gł.
Janet Gaynor i Henry Garat

Następne programy:

Świat się śmieje

(Wesołyje Robjaty)

z udziałem najwybitniejszych artystów sowieckich.

Ostatni oryginalny film z

Pat i Patachonem

w języku niemieckim p. t.

Jazz Bandyści

Młody Las

Najwybitniejszy film
nro 1. polskiej

Wesoła Godzina

z Miki Maus
poraz pierwszy w Łodzi

WĘGIEL

porzawszy od 2 korcy dostarcza do mieszkań w najlepszej jakości po cenie przystępnej.
Wystarczy zadzwonić № 131-52

Cukiernia „Zróżło”

Przejazd 1. — Tel. 209-87 i 133-72

poleca Szanownej Klienteli w swym powiększonym i nowoczesnie urządz. lokalu
wyborowe pączki po 15 gr.
śniadania i kolacje po 90 gr.

Wielki wybór czasopism i dzienników.

Instytut de Beauté Roma

Piotrkowska 121

poprzeczna oficyna, I piętro.
Tel. 155-55

Uczcie się zawodu!!!

Kancelaria T-wa „Ort” w Łodzi, Wólczańska 27, przyjmuje zapisy na następujące kursy i warsztaty zawodowe:

Pończosnictwo mechaniczne
Mechaniczny wyrób trykotaży,
Tłactwo mechaniczne,
Wyrób swetrów i rękawiczek,
Krawiectwo damskie i króje,
Bieliźniarstwo i króje,
Gorsciarstwo i króje,
Modniarstwo i szobnictwo,
Ondulacja i manicure.
Kancelaria czynna codziennie od godz. 9-ej rano do 9-ej wieczór.

„HYGIENA”

Łódź, Andrzeja 1.

Przyjmuje wszelkie roboty, wchodzące w zakres estetyczności, fryzury, rowania, cyklinowania i drutowania posadzek. Sprzątanie biur i mieszkań oraz pakowanie okien i drzwi na zimę.
Ceny niskie.

Tel. 108-47 przy firmie RESTEL
Czynny do godz. 7-ej.

FOTOGRAF PRASOWY

ROSS

6-go Sierpnia 9
(SFINKS) róg Wólczańskiej

Wykonuje zdjęcia prasowe, z uroczystości, sportowe, grupowe,

wnętrza, wystawy sklepowe, kopje obrazów, katalogi i t. p.

po cenach b. niskich.

2 POKOJE z kuchnią, z wszelkimi wygodami na 1 piętrze, front, natychmiast do wynajęcia od gospodarza, Wólczańska 97.
522-2

Różne

ZAKOPANE. Pensjonat „Baszta” ul. Piłsudskiego pod zarządem D-rowej Glazerowej. Telef. 374.
218-8

Kupno i sprzedaż

DLA AMATORA piękne sagraniczne pianino prawie nowe okazynie do sprzedania. Śródmiejska 29, m. 13.

PIANINO, marki Seiler, o głębokim tonie, okazynie do sprzedania. Karol Koischwitz, S-cy, Moniuszki 2.
547-3

SIWIZNA ZNAMIONUJE JESIEŃ ŻYCIA...

należy więc ją ukryć przed okiem ludzkim. Przywraca włosom naturalny kolor znana na całym świecie roślinna farba do włosów Eau Végétal Paul Marquis. Trwała, nie zmywa się, nie brudzi, nie daje kolorowych smug, przyjmuje wieczną ondulację, a 10 jej odcieni odpowiada wszystkim barwom włosów. Obecnie, po niższeniu ceny, flakon kosztuje tylko 11.50 zł.

EAU VÉGÉTAL

PAUL MARQUIS

PARIS, 77 RUE ST. LAZARE
Skład Gł. na Polskę i w m. Gdańsk „PERFECTION” Warszawa

Ogłoszenia drobne

Nauka i wychowanie

ABSOLWENTKA seminarium udziela lekcji, specjalna metoda stosowana dla dzieci: niedolnych, niechętnych i zaniedbanych w nauce. Zapewniłam szybką i dobrą poprawę. Odpowiadnie referencje. Tel. 236-53. (Ruta)

KOREPETYCYJ daje student uniwersytetu lwowskiego. Specjalność: matematyka, fizyka, chemia. Oferta do „Głosu” „Student”.

Posady

RUTYNOWANY buchalter - bilansista i koresp. (prow. księgi według nowego kodeksu handlowego), przyjmie pracę na godziny. Łaskawe zgłoszenia pod „System” do administracji „Głosu Porannego”.
460-6

POTRZEBNY ślusarz. Oferty sub. „Z. L.”

Lokale

POKÓJ umeblowany, wyremontowany, centrum, oddzielne wejście, odnajmę inteligentnej osobie. Tel. 133-16.
515-2

PRZEPROWADZKI
J. WEKSLER
ŁÓDŹ
ul. CEGIELNIANA 39
TEL. 143-93

POKÓJ ładnie umeblowany z wszelkimi wygodami poszukiwany w śródmieściu. Oferty sub. „W.”

2 POKOJE z kuchnią i wygodką, słoneczne do wynajęcia od zaraz. Śródmiejska 23, do zezora wskazać.
566-2

„PRACA”

Kury Zawodowe Żeńskie przy Tow. Szerzenia Pracy Zawodowej wśród Kobiet Żyd. Wólczańska 21, tel. 167 15
przyjmuje zapisy na nast. działy:

1. Sztuka stosowana - hafciarstwo
2. Krawiectwo damskie - króje
3. Gorsciarstwo - króje
4. Modniarstwo - kapelusze
5. Bieliźniarstwo - króje
6. Ondulacja
7. Manicure

Sekretariat czynny w godz. od 9-13 i 15-19.

Ala Izbińska

(pielęgniarka dyplomowana)
przeprowadziła się
Narutowicza 47

Kino Teatr MIRAZ

11 listopada 16

(Konstantynowska)

Sala dobrze ogrzana

Dziś i dni
następnych!

Petersburskie Noce

Największy film produkcji „Sojuzkino” w Moskwie.

W rolach głównych: Wiera Taracowa i M. Doronin oraz najwybitniejsi artyści Rosji Sowieckiej
Nadprogram: Stara i nowa Moskwa oraz dodatek Paramountu. — Ceny miejsc: 54, 85 i 1.09. Balkon 75 gr.

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłaniem — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, zagranicą — zł. 9.—

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia

za wiersz miniatrowy i szpalowy (strona 3 szpalu i strona 2 szpalu) Reklamy tekstom redakcyjnym zł. 1.50; w tekście z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalu) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.30. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.30. Ogłoszenia zaręczynowe i małżeńskie 12 zł. Ogłoszenia samolubowe obliczane są o 50% drożej, firm. zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatek 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 30% drożej.

Redaktor odp. Stanisław Rożniecki Za Wydawnictwo „Prasa”. wydawnictwo sp. z ogr. odp. Eugeniusz Kronman. W drukarni własnej Piotrkowska 101